

EUROPEAN
U R B A N
INITIATIVE

ĮGALIOJIMAI EUROPOS MIESTŲ INICIATYVA – INOVATYVŪS SPRENDIMAI

PIRMASIS KVIETIMAS TEIKTI PARAIŠKAS
10/10/2022 – 19/01/2023

10/10/2022

Co-funded by
the European Union

Turinys

1. ĮVADAS.....	2
2. TINKAMOS VALDŽIOS INSTITUCIJOS – KAS GALI TEIKTI PASIŪLYMUS	3
2.1 PIRMOJI KATEGORIJA	4
2.2 ANTROJI KATEGORIJA.....	4
2.3 TREČIOJI KATEGORIJA	6
2.4 BENDRIEJI TINKAMUMO REIKALAVIMAI MIESTU VALDŽIOS INSTITUCIJOMS	6
3. PIRMOJO EMI-IS KVIETIMO TEIKTI PARAISKAS TEMOS.....	8
3.1 BENDROJI TEMOS APIBREŽTIS IR KONTEKSTAS	8
3.2 MIESTU VALDŽIOS INSTITUCIJŲ SVARBA IR VAIDMUO	10
3.3 REKOMENDACIJOS MIESTU VALDŽIOS INSTITUCIJOMS.....	10
3.4 SANGLAUDOS POLITIKOS TIKSLAI.....	11
3.5 REZULTATO IR PRODUKTO RODIKLIAI.....	12
4. PROJEKTO ETAPAI	14
5. FINANSAVIMO PRINCIPAI	15
6. PROJEKTU KURIMAS IR VYSTYMAS	16
6.1 PARTNERYSTĖ	16
6.2 PROJEKTO INTERVENCIJOS LOGIKA IR DARBO PLANAS.....	20
6.3 EKSPERTŲ PARAMA	21
6.4 PERKELIMAS	22
6.5 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS.....	24
7. PARAISKŲ TEIKIMO PROCESAS	25
8. ATRANKOS PROCESAS	26
8.1 TINKAMUMO PATIKRINIMAS.....	27
8.2 STRATEGINIS VERTINIMAS	28
8.3 VEIKLOS VERTINIMAS	29
8.4 VERTINIMO BALŲ SISTEMA.....	30
8.5 DOTACIJŲ PRASYTOJAMS TAIKOMI ĮSISIMTIES KRITERIJAI	30
9. INICIJAVIMO ETAPAS IR SUTARCIŲ SUDARYMAS	32
10. KAIP GAUTI PAGALBOS	33
11. PAGRINDINĖS DATOS.....	33

1. ĮVADAS

2021–2027 m. sanglaudos politikos teisės aktų rinkinyje numatyta sukurti Europos miestų iniciatyvą (nustatyta 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 2021/1058 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo¹ – ERPF / SF reglamento 12 straipsnyje) – Europos Sąjungos priemonę, **2014–2020 m. programavimo laikotarpiu įgyvendintos „Inovatyvūs miestų sprendimai“ teisių perėmėją**. Ši inovatyvi Iniciatyva yra esminė priemonė, skirta remti įvairaus dydžio miestus, ugdyti jų gebėjimus ir žinias, remti inovacijas ir kurti perkeliamus ir pritaikomus inovacinius miestų iššūkių, svarbių Europos Sąjungai (ES), sprendimus. Galutinis tikslas – įkvėpti naudoti pagrindines sanglaudos politikos programas miestų teritorijose su patikrintomis inovacijomis, ypač tose, kurios gauna paramą iš Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), siekiant konkrečių tikslų, apibrėžtų ERPF / SF reglamento 3 straipsnyje², ir stiprinti miestų, kaip paramos gavėjų arba tarpininkų valdant šiuos fondus, inovacinius gebėjimus.

Vienas iš pagrindinių Europos miestų iniciatyvos (EMI), ypač jos inovatyvių sprendimų krypties (EMI-IS), tikslų – tęsti pagal miestų inovatyvių sprendimų iniciatyvą pradėtą paramą, **suteikiant miestų valdžios institucijoms visoje Europoje erdvės ir išteklių, kad jos galėtų nustatyti ir išbandyti (per bandomuosius projektus) naujus inovacinius atsakymus į tarpusavyje susijusius ir sudėtingus vietos iššūkius, susijusius su tvaria miestų plėtra**. Naudodamasi EMI-IS, miestų valdžios institucijos turės galimybę išbandyti, kaip nauji ir nepatikrinti sprendimai veikia praktiškai ir kaip jie reaguoja į realaus gyvenimo sudėtingumą. Eksperimentavimo procesus ir rezultatus stebės miestai partneriai iš kitų šalių (perkėlimo partneriai), kad būtų remiamas ir stiprinamas išbandytų novatoriškų sprendimų perdavimas ir pritaikomumas visoje ES.

Miestų valdžios institucijos turėtų apsvarstyti EMI-IS siūlomą galimybę išbandyti naujoviškus metodus ir darbo metodus, kurie nepatenka į „įprastų projektų“ (kurie gali būti finansuojami naudojantis „tradiciniais“ finansavimo šaltiniais, įskaitant pagrindines ERPF programas) aprėptį. EMI-IS leidžia miestams ambicingas ir kūrybiškas idėjas paversti prototipais, kuriuos galima išbandyti realioje miesto aplinkoje. Kitaip tariant, EMI-IS remia bandomuosius projektus, kurie yra pernelyg rizikingi, kad būtų finansuojami iš tradicinių finansavimo šaltinių, jeigu jie yra labai naujoviški ir eksperimentiniai.

EMI-IS projektai atrenkami paskelbus kvietimus teikti paraiškas pagal vieną ar daugiau temų, kurias siūlo Europos Komisija (EK). Bendras EMI biudžetas iš ERPF sudaro 450 mln. eurų, iš kurių 75 proc. skirta EMI-IS kryptčiai remti. Kiekvienam projektui gali būti skirta ne daugiau kaip 5 mln. eurų ERPF bendrojo finansavimo, o projektas turėtų būti vykdomas ne ilgiau kaip 3,5 metų.

---

¹ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1058 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32021R1058>. Konkretūs ERPF siekiami tikslai bus nurodyti kiekviename atskirame kvietime teikti paraiškas dėl Europos miestų iniciatyvos – Inovatyvių sprendimų.

² *Ibidem*.

EMI netiesioginio valdymo būdu valdo EK Regioninės ir miestų politikos generalinis direktoratas (DG REGIO). EK paskyrė Aukštutinės Prancūzijos regioną (Prancūzija) įgaliotuoju subjektu, atsakingu už EMI įgyvendinimą. Įgaliotajam subjektui padėti ir užtikrinti kasdienį EMI valdymą įsteigtas EMI nuolatinis sekretoriatas.

Šiuo įgaliojimu įgaliotasis subjektas kviečia reikalavimus atitinkančias institucijas teikti projektų pasiūlymus pagal pirmąjį EMI-IS kvietimą teikti pasiūlymus. Šiam kvietimui teikti pasiūlymus skirtas orientacinis 50 mln. eurų ERPF biudžetas.

Šiame dokumente išdėstyti reikalavimai ir procesas, kurių turi būti laikomasi pirmajame EMI-IS kvietime teikti pasiūlymus. Dokumentas turėtų būti skaitomas kartu su EMI-IS gairėmis, darbinio paraiškos formos dokumentu (angl. „*Application Form Courtesy Working Document*“) ir kitais su kvietimu susijusiais dokumentais, paskelbtais EMI interneto svetainėje.

2. TINKAMOS VALDŽIOS INSTITUCIJOS – KAS GALI TEIKTI PASIŪLYMUS

Pasiūlymus EMI-IS paramai gauti gali teikti toliau išvardytos institucijos.

- **Pirmoji kategorija:** bet kuri vietos administracinio vieneto, apibrėžto pagal Eurostato urbanizacijos lygio (DEGURBA) kaip didmiestis, miestas ar priemiestis (atitinkantis Eurostato DEGURBA 1 arba DEGURBA 2 kodą), kuriame gyvena ne mažiau kaip 50 000 gyventojų, miesto valdžia.
- **Antroji kategorija:** vietos administracinių vienetų asociacija arba miestų valdžios institucijų grupė, turinti organizuotos aglomeracijos teisinį statusą, kurioje dauguma (ne mažiau kaip 51 proc.) gyventojų gyvena vietos administraciniuose vienetuose, kurie pagal Eurostato nustatytą urbanizacijos lygį (DEGURBA) priskiriami didmiesčiams, miestams arba priemiesčiams (atitinka DEGURBA kodą 1 arba DEGURBA kodą 2) ir kuriuose bendras gyventojų skaičius yra ne mažesnis kaip 50 000 gyventojų.
- **Trečioji kategorija:** miesto valdžios institucijų, neturinčių organizuotų aglomeracijų teisinio statuso, asociacija ar grupė, kai visos dalyvaujančios miesto valdžios institucijos (pagrindinė miesto valdžios institucija ir asocijuotosios miesto valdžios institucijos) yra vietos administraciniai vienetai, kurie pagal Eurostato nustatytą urbanizacijos lygį (DEGURBA) apibrėžiami kaip didmiesčiai, miestai ar priemiesčiai (atitinka DEGURBA kodą 1 arba DEGURBA kodą 2) ir kurių bendras gyventojų skaičius (pagrindinė miesto valdžios institucija ir asocijuotos miesto valdžios institucijos) yra ne mažesnis kaip 50 000 gyventojų.

Pagal EMI-IS kvietimą teikti pasiūlymus paraiškos formą gali pateikti tik pirmiau nurodytos reikalavimus atitinkančios miestų valdžios institucijos.

Vietos administracinių vienetų apibrėžtis, taip pat klasifikacija pagal urbanizacijos lygį ir duomenys apie gyventojų skaičių grindžiami informacija, pateikta EMI-IS atitikties lentelėje („Atitikties lentelė LAU – NUTS 2021, ES-27 ir ELPA / turimos šalys kandidatės. 2021 m.“: https://www.urban-initiative.eu/sites/default/files/2022-10/EUI-IA_Call1_Correspondence_table.xlsx). Ši lentelė bus naudojama kaip pamatinis informacinis dokumentas atliekant tinkamumo patikrą. Pareiškėjai kviečiami remtis atitikties lentele, kad patikrintų savo tinkamumą ir pateiktų informaciją apie jį administracines ribas įtrauktus vietos administracinius vienetus ir duomenis apie gyventojų skaičių. Prieš pildant Paraiškos formą, rekomenduojama atlikti savarankišką tinkamumo vertinimą (remiantis minėta atitikties lentele). Jei pastebima spragų, neatitikimų ar abejonių dėl EMI-IS atitikties lentelėje pateiktų duomenų aiškinimo, pareiškėjams rekomenduojama prieš pildant ir pateikiant paraiškos formą kreiptis į nuolatinį sekretoriatą. Atrankos procedūros metu nuolatinis sekretoriatas tinkamumo patikrinimą atliks tik remdamasis paraiškos formoje užpildyta informacija. Tais atvejais, kai neaišku, ar pareiškėjas yra tinkamas kandidatas, nuolatinis sekretoriatas bendradarbiaus su visais atitinkamais partneriais, įskaitant Eurostatą, kad nustatytų tinkamumą.

2.1 PIRMOJI KATEGORIJA

- Savivaldybės / miestų tarybos / apskritys, kurių administracinės ribos sutampa su vienu vietos administraciniu vienetu. Šiuo atveju vietos administracinis vienetas pagal urbanizacijos lygį priskiriamas didmiesčiams, miestams ir priemiesčiams (atitikties lentelės 1 ir (arba) 2 kodas – urbanizacijos laipsnio stulpelis) ir turi ne mažiau kaip 50 000 gyventojų.
- Savivaldybės / miestų tarybos, kurių administracinės ribos sutampa su keliais vietos administraciniais vienetais. Taip yra Portugalijos, Airijos, Graikijos, Maltos ir Latvijos savivaldybių ir (arba) miestų tarybų atveju, kai Eurostato vietos administracinio vieneto apibrėžtis atitinka ne savivaldybes ir (arba) miestų tarybas, o žemesnius savivaldybių vienetus (apylinkes) arba statistinius vienetus (rinkimų apylinkes). Šiuo atveju savivaldybė ir (arba) miesto taryba gali atitikti reikalavimus tik tuo atveju, jei joje iš viso gyvena 50 000 gyventojų ir jei dauguma (ne mažiau kaip 51 proc. gyventojų) gyvena vietos administraciniuose vienetuose, priskiriamuose didmiesčiams, miestams arba priemiesčiams pagal urbanizacijos lygį (atitikties lentelės 1 ir (arba) 2 kodas – urbanizacijos laipsnio stulpelis).

2.2 ANTROJI KATEGORIJA

Organizuotos aglomeracijos, kurios yra miesto valdžios institucijų asociacija ir (arba) grupė, atitinkančios šiuos kriterijus:

- yra nacionalinėje teisėje oficialiai pripažįstamos vietos valdžios lygmeniu (skirtingas nei regioninis ir provincijos lygmuo, įpareigojant savivaldybes ir (arba) miestų tarybas prisijungti prie aukštesnių nei savivaldybės organizacijų (todėl šiai kategorijai nepriskiriamos asociacijos, kurios sudarytos savanoriškai, konkrečiam tikslui ir (arba) tam tikram laikotarpiui));
- kurias sudaro tik savivaldybių ir (arba) miestų tarybos (todėl šiai kategorijai nepriskiriamos asociacijos, kuriose dalyvauja kitos institucijos, pavyzdžiui, universitetai, prekybos rūmai ir kt.);
- turinčios konkrečius nacionalinėje teisėje nustatytus įgaliojimus, kuriuos dalyvaujančios savivaldybės deleguoja politikos srityse, susijusiose su EMI-IS projektu. Asociacijos raginamos tiksliai vadovautis nacionaline teisine sistema. Organizuotos aglomeracijos turi išskirtinę rengimo ir įgyvendinimo kompetenciją politikos srityse, susijusiose su EMI-IS projektu;
- turinčios konkrečią politinę (netiesiogiai atstovaujant susijusioms savivaldybėms) ir administracinę (specialūs darbuotojai) struktūrą.

EMI-IS reikalavimus atitinkančių organizuotų aglomeracijų pavyzdžiai:

- Prancūzija: „Métropoles, Communautés Urbaines“, „Communautés d'Agglomération, Etablissements Publics Territoriaux“ (EPT) ir „Communautés de Communes“;
- Italija: tik „Città Metropolitana“ ir „Unione di Comuni“. Atkreipkite dėmesį, kad „Consorzi, Gruppi di Azione Locale“ (GAL), „Convenzione dei Comuni“ ar bet kokios kitos organizuotos aglomeracijos, kurios pagal Italijos nacionalinius teisės aktus („Testo Unico degli Enti Locali“) nelaikomos vietos valdžios institucijomis, neatitinka reikalavimų;
- Vokietija – „Landkreis“;
- Ispanija: „Mancomunidades“ ir „Area Metropolitana Barcelona“. Atkreipkite dėmesį, kad „Diputaciones provinciales“ (provincijų valdžios institucijos) laikomos provincijos institucijomis, todėl nėra pripažįstamos tinkamomis organizuotomis aglomeracijomis.
- Portugalija – „Comunidades Intermunicipais“ (CIM).

Europos teritorinio bendradarbiavimo grupės (ETBG), kurių partnerystę sudaro tik miestų valdžios institucijos (kaip apibrėžta pirmiau) ir kurios turi specialią rengimo ir įgyvendinimo kompetenciją politikos srityse, susijusiose su EMI-IS kvietimu, laikomos organizuotomis aglomeracijomis, todėl jos gali teikti pasiūlymus pagal EMI-IS kvietimus teikti pasiūlymus kaip pagrindinės arba asocijuotosios miestų valdžios institucijos. ETBG, kurių partnerystę sudaro kitos organizacijos (pvz., valstybės narės, regioninės valdžios institucijos, asociacijos, universitetai ir kt.), nelaikomos organizuotomis aglomeracijomis ir negali teikti paraiškų kaip pagrindinės ar asocijuotos miestų valdžios institucijos, tačiau jos gali prisijungti prie reikalavimus atitinkančios miestų valdžios institucijos pateikto pasiūlymo kaip įgyvendinimo partneriai.

Pagal EMI-IS organizuotos aglomeracijos laikomos viena miesto valdžios institucija, atstovaujančia visoms susijusioms savivaldybėms ir (arba) miestų taryboms. Dėl šios priežasties organizuotos aglomeracijos pateiktame projekto pasiūlyme ji nurodoma kaip pagrindinė miesto institucija. Siekdamas patikrinti, ar organizuotos aglomeracijos atitinka reikalavimus, nuolatinis sekretoriatas patikrins, ar bendras gyventojų skaičius yra ne mažesnis kaip 50 000 ir ar dauguma (ne mažiau kaip 51 proc. gyventojų) gyvena aglomeracijoje dalyvaujančiuose vietos administraciniuose vienetuose, kurie pagal urbanizacijos lygį priskiriami didmiesčiams, miestams arba priemiesčiams.

2.3 TREČIOJI KATEGORIJA

Bet kuri miestų valdžios institucijų asociacija (nacionalinės ir (arba) regioninės miestų valdžios institucijų asociacijos, teritoriniai paktai, plėtros rajonai ir kt.), taip pat individualios miestų valdžios institucijos, nesudariusios oficialių bendradarbiavimo sutarčių, bet norinčios teikti bendrą paraišką, gali teikti paraišką, nurodydamos pagrindinę miesto valdžios instituciją iš dalyvaujančių savivaldybių ir (arba) miestų tarybų, o kitas išvardyti kaip asocijuotąsias miestų valdžios institucijas.

Kad galėtų teikti paraiškas, visos dalyvaujančios miestų valdžios institucijos (pagrindinės ir asocijuotosios miestų valdžios institucijos) turi būti pripažintos vietos administraciniais vienetais ir pagal Eurostato nustatytą urbanizacijos lygį (DEGURBA kodas 1 arba DEGURBA kodas 2) priskiriamos didmiesčiams, miestams ar priemiesčiams. Miesto valdžios institucijoms, kurių administracinės ribos apima daugiau nei vieną vietos administracinį vienetą, taikomos tos pačios 2.1 skirsnyje aprašytos urbanizacijos lygio nustatymo taisyklės. Pagrindinės ir asocijuotosios miesto valdžios institucijų santykių nereikia formalizuoti teikiant paraiškos formą. Jei pasiūlymui pritariama ir jis patvirtinamas, santykiai turės būti įforminami partnerystės sutartyje (nuolatinis sekretoriatas pagrindinei miesto institucijai pateiks šabloną).

Ankstesnė patirtis rodo, kad pavieniai projektai, kuriuos įgyvendina asociacijos arba miestų grupės, neturinčios organizuotos aglomeracijos statuso ir apimančios daugiau nei tris miestų valdžios institucijas (pagrindines ir asocijuotąsias miestų valdžios institucijas), neturinčias teritorinio artumo, gali prarasti nuoseklumą ir patirti sunkumų siekiant reikšmingų rezultatų. Todėl rekomenduojama, kad paraiškas norinčios teikti miestų valdžios institucijų asociacijos ir (arba) grupės (neturinčios organizuotos aglomeracijos statuso) turėtų būti teritoriškai artimos ir stengtis apriboti dalyvaujančių asocijuotųjų miestų valdžios institucijų skaičių.

2.4 BENDRIEJI TINKAMUMO REIKALAVIMAI MIESTŲ VALDŽIOS INSTITUCIJOMS

Be pirmiau nurodytų principų, taikomų kiekvienai konkrečiai reikalavimus atitinkančių miestų valdžios institucijų kategorijai, toliau nurodyti principai taikomi visoms pagal EMI-IS reikalavimus atitinkančioms miestų valdžios institucijoms.

- Visos miestų valdžios institucijos turi būti įsikūrusios ES valstybėje narėje.
- Pagal EMI-IS kvietimą teikti pasiūlymus paraiškos formą gali pateikti tik pirmiau nurodytos tinkamos miestų valdžios institucijos. Diegimo partnerio pateikta paraiškos forma bus pripažinta netinkama.
- Miestų valdžios institucijos (kaip apibrėžta pirmiau) projekto pasiūlyme gali būti nurodytos tik kaip pagrindinės ir (arba) asocijuotosios miestų valdžios institucijos. Projekto įgyvendinimo partnerių kategorija skirta tik institucijoms ir (arba) organizacijoms, kurios pagal EMI-IS nėra pripažintos miestų valdžios institucijomis.
- Jei inovaciniams sprendimams reikia miesto ir kaimo sąsajos arba funkcinės teritorijos požiūriu, galima įtraukti vietos administracinius vienetus, kurie pagal urbanizacijos lygį (Eurostatas DEURBA kodas 3) priskiriami kaimo vietovėms, kaip diegimo partnerius. Atkreipkite dėmesį, kad jų gyventojų skaičius neskaičiuojamas, kad būtų pasiekta minimali 50 000 tinkamumo riba. Paraiškos formoje turi būti aiškiai nurodyta ir pagrįsta priežastis, dėl kurios vietos administraciniai vienetai laikomi kaimo vietovėmis.
- Miesto valdžios institucija arba organizuota aglomeracija pagal kiekvieną kvietimą teikti paraiškas gali dalyvauti tik viename projekto pasiūlyme (net jei šie projektų pasiūlymai pateikiami pagal skirtingas to paties kvietimo teikti paraiškas temas). Ši taisyklė taip pat taikoma asocijuotosioms miestų valdžios institucijoms (savivaldybė gali dalyvauti tik viename projekto pasiūlyme, nepriklausomai nuo to, ar ji yra pagrindinė, ar asocijuotoji miestų valdžios institucija).
- Miestų valdžios institucijos, kurios jau yra gavusios paramą pagal patvirtintą EMI-IS projektą pagal ankstesnį kvietimą teikti paraiškas, negali teikti naujos paraiškos formos ta pačia projekto tema per visą iniciatyvos įgyvendinimo laikotarpį.
- Miestų valdžios institucijos privalo laikytis reikalavimų dėl galimybės gauti finansavimą nesuteikimo (išsamesnė informacija pateikiama toliau 8.5 skirsnyje „Dotacijų prašytojams taikomi išimties kriterijai“ ir EMI-IS gairių 3.3 skyriuje „Dotacijų prašytojams taikomi išimties kriterijai“).

Agentūros ir įmonės (pvz., energetikos ir (arba) atliekų tvarkymo, ekonominės plėtros, turizmo skatinimo ir kt. sričių), kurios visiškai arba iš dalies priklauso savivaldybei arba miesto tarybai, nelaikomos vietos administraciniais vienetais, todėl negali būti pripažintos reikalavimus atitinkančiomis miesto valdžios institucijomis. Nepaisant to, šios organizacijos gali būti įtrauktos į partnerystę kaip diegimo partnerės (daugiau informacijos apie diegimo partnerių funkcijas ir atsakomybę pateikiama EMI-IS gairių 2.1.2 skyriuje „Europos miestų iniciatyvos tipologija – inovatyvių sprendimų partneriai“).

Atkreipkite dėmesį, kad asociacijų arba miestų valdžios institucijų, turinčių organizuotų aglomeracijų teisinį statusą (antroji reikalavimus atitinkančių institucijų kategorija – žr. pirmiau pateiktą informaciją), atveju institucija, įskaitant visas kitas dalyvaujančias miestų valdžios institucijas, pagal EMI-IS laikoma viena miesto valdžios institucija, todėl aglomeracija įtraukiama į pagrindinės miesto valdžios institucijos sąrašą. Jei tai yra miestų valdžios institucijų asociacijos ar grupės, neturinčios organizuotos

aglomeracijos teisinio statuso (trečioji reikalavimus atitinkančių institucijų kategorija – žr. pirmiau), prašoma, kad dalyvaujančios miestų valdžios institucijos vieną savivaldybę nurodytų kaip pagrindinę miestų valdžios instituciją, o kitas savivaldybes – kaip asocijuotąsias miestų valdžios institucijas.

3. PIRMOJO EMI-IS KVIETIMO TEIKTI PARAIŠKAS TEMOS

EMI buvo įsteigta kaip viena iš priemonių, padedančių įgyvendinti ES miestų darbotvarkę. Tai pagrindinė priemonė, padedanti įgyvendinti Naująją Leipcigo chartiją. Laikantis inovatyvių miestų sprendimų metodo, EMI-IS kvietimai teikti paraiškas bus organizuojami EK nustatytais temomis, remiantis Naująja Leipcigo chartija ir EK prioritetais, kurie apima įvairius sektorius, pavyzdžiui, ekologinį ir skaitmeninį perėjimą. Siekiant, kad EMI-IS projektai būtų geriau suprantami sanglaudos politikos požiūriu ir kad juos būtų lengviau vėliau išplėsti ir (arba) pakartoti ERPF lėšomis, EMI-IS kvietimuose teikti paraiškas taip pat nurodomi konkretūs sanglaudos politikos tikslai, kurių siekiama šiuo kvietimu. Pareiškėjai turės skirti ypatingą dėmesį tam, kad įrodytų, jog jų siūlomi išbandyti sprendimai yra svarbūs sanglaudos politikai, atsižvelgiant į pateiktus konkrečius tikslus. Taip pat apibrėžtas rodiklių sąrašas (t. y. rodikliai, kurie bus naudojami ir stebimi kartu su kitais rodikliais, kuriuos projekto partneriai nustatys patys), kad būtų lengviau suprasti pageidaujamą poveikį projekto lygmeniu ir būtų galima apibendrinti rezultatus politikos srityje ir (arba) EMI-IS lygmeniu.

Pagal pirmąjį kvietimą teikti paraiškas pareiškėjai gali teikti projektų paraiškas, kuriose daugiausia dėmesio skiriama naujam europiniam bauhausui.

3.1 BENDROJI TEMOS APIBRĖŽTIS IR KONTEKSTAS

2020 m. EK pradėta įgyvendinti iniciatyva „[Naujasis europinis bauhausas](#)“ (angl. *New European Bauhaus*, NEB) susieja [Europos žaliąjį kursą](#) su mūsų gyvenamosiomis erdvėmis ir patirtimi ir išreiškia ES siekį kurti gražias, tvarias ir įtraukias vietas, produktus ir gyvenimo būdą. Ja skatinamas naujas gyvenimo būdas, kai tvarumas dera su stiliumi, taip spartinant ekologišką perėjimą įvairiuose mūsų ekonomikos sektoriuose ir visuomenėje, taip pat kitose mūsų kasdienio gyvenimo srityse. Siekiama, kad visi piliečiai turėtų galimybę naudotis žiedinės ekonomikos prekėmis, kurios išskiria mažiau anglies dioksido, remia gamtos atkūrimą ir saugo biologinę įvairovę. NEB iniciatyva ragina mus visus kartu įsivaizduoti ir kurti tvarią ir įtraukią ateitį, kuri būtų graži mūsų akims, protams ir sieloms. NEB ieško projektų, vietų, praktikų ir patirčių, kurios yra:

- **gražios:** estetiškos, bet įkvėptos meno ir kultūros, atitinkančios poreikius ir gerinančios ne tik funkcionalumą, bet ir patirties kokybę;

- **tvarios ir suderintos** su gamta, aplinka ir mūsų planeta;
- **įtraukios** ir skatinančios dialogą tarp skirtingų kultūrų, disciplinų, lyčių ir amžiaus grupių.

2021 m. rugsėjo 15 d. EK³ paskelbė komunikatą, kuriame, remiantis bendro kūrimo etapo išvadomis, pristatoma NEB koncepcija, nustatomi tolesni iniciatyvos plėtojimo veiksmai ir siūlomi tiksliniai veiksmai bei finansavimo galimybės. Komunikato II priede⁴ nurodytos atitinkamos ES iniciatyvos ir finansavimo priemonės, skirtos vietos pertvarkos projektams finansuoti.

Atsižvelgiant į tai, kad pertvarka ir eksperimentavimas vietos lygmeniu visada buvo sanglaudos politikos pagrindas, II priede išdėstytas Regioninės politikos generalinio direktorato įsipareigojimas finansuoti keletą itin novatoriškų projektų, atrinktų pagal pirmąjį EMI-IS kvietimą teikti paraiškas.

Pagal pirmąjį EMI-IS kvietimą teikti paraiškas bus finansuojami projektai, kuriais bus siekiama pateikti **apčiuopiamų, realaus gyvenimo pavyzdžių, kaip įgyvendinti NEB intervencijas, kurios iki maksimalaus užmojo⁵ pagal NEB kompase pasiūlytą sistemą visiškai integruoja tris pagrindines NEB vertybes** – tvarumą, įtrauką ir estetiką.

Todėl projektai turėtų būti kuriami ir įgyvendinami **dalyvaujant** vietos lygmeniu vykstančiuose **tarpdisciplininuose** procesuose.

Pagal EMI-IS kvietimą teikti paraiškas bus tikrinamas mūsų gebėjimas dabartinius miestų iššūkius paversti galimybėmis, spręsti juos integruotais sprendimais, Europos žaliąjį kursą paverčiant novatoriškomis intervencijomis, kurios įgalintų piliečius vadovauti **pokyčiams, siekiant ekologiškų ir įtraukių** didmiesčių, miestų ir vietos bendruomenių. Daugiausia dėmesio skiriant **sritims, turinčioms didžiausią potencialą įkvėpti sanglaudos politiką**, EMI-IS kvietimu teikti paraiškas bus siekiama nustatyti **pirmaujančius dalyvius, kurie pirmauja pertvarkant vietoves NEB ir sutelkiant** sanglaudos politikos programas **platesniu mastu** visoje Europos Sąjungoje.

Europos Komisija siekia užtikrinti subalansuotą projektų, atitinkančių aukščiausius kokybės standartus ir atspindinčių Europos miestų geografinę, erdvinę ir demografinę įvairovę, portfelį.

³ https://europa.eu/new-european-bauhaus/document/download/6d54623a-09c1-4a60-a8f5-7c292f679f69_en?filename=COM%282021%29_573_EN_ACT.pdf

⁴ https://europa.eu/new-european-bauhaus/document/download/cc1a6e27-9084-49e2-b6b5-66f8d35773d9_en?filename=COM%282021%29_573_2_EN_annex.pdf

⁵ NEB kompase pateikiamos gairės, kaip atskirti įprastus (1 lygis) ir sudėtingesnius (2 ir 3 lygiai) NEB filosofijos ir darbo metodų požiūrius. Į NEB kompasa patartina atsižvelgti rengiant projektų pasiūlymus ir aprašant juos paraiškų formose.

3.2 MIESTŲ VALDŽIOS INSTITUCIJŲ SVARBA IR VAIDMUO

Kad būtų pasiektas pagrindinis Europos žaliuojo susitarimo tikslas (iki 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą), jis labai priklauso nuo miestų veiksmų. Miestuose suvartojama daugiau kaip 65 proc. pasaulio energijos ir išmetama daugiau kaip 70 proc. viso pasaulio CO₂. Tai pat miestai, kaip viešojoje srityje, yra apgalvotų inovacijų varomoji jėga ir atspari erdvė, kurioje sąveikauja institucijos, socialiniai ir ekonominiai subjektai ir platesnė pilietinė visuomenė, kaip esminė ekosistema, palanki NEB metodams.

Miestų valdžios institucijos, turinčios žmogiškųjų ir finansinių išteklių, visada buvo permainingų idėjų ir naujų iniciatyvų centrai. Jų meistriškumas miestų planavimo ir projektavimo srityje (įskaitant tokias priemones ir praktiką kaip leidimai statyti būstą, kvartalų modernizavimas ir pastatų pritaikymas pakartotiniam naudojimui), jų kompetencija žemės, infrastruktūros ar judumo valdymo srityse, taip pat jų specialios žinios apie vietos poreikius ir gebėjimus suteikia miestų valdžios institucijoms galimybę imtis iniciatyvos paverčiant NEB užmojus realybe.

Miestų valdžios institucijos taip pat yra arčiau piliečių ir suinteresuotųjų subjektų, galinčios sutelkti įvairius vietos veikėjus (nuo mokslininkų iki inžinierių, menininkų, dizainerių, kultūros ir kūrybos sektorių dalyvių, verslininkų) ir užmegzti ryšius su gyventojais. Jos teisėtai vadovauja diskusijoms dėl vietos poreikių, sujungia taškus, randa sinergiją, tiesia tiltus tarp įvairių disciplinų ir naujas idėjas paverčia apčiuopiamais avangardiniais projektais.

3.3 REKOMENDACIJOS MIESTŲ VALDŽIOS INSTITUCIJOMS

EMI-IS kvietime teikti paraiškas nebus nurodomas laukiamų paraiškų pobūdis. Tačiau miestai kviečiami apsvarstyti keturias toliau nurodytas temas, kurios turi didžiausią potencialą pasiūlyti novatoriškus sprendimus, sukurti aiškų demonstracinį efektą, kuris įkvėptų naudoti sanglaudos politiką miestų teritorijose, ir (arba) galėtų sutelkti atitinkamas lėšas jų įgyvendinimui, visų pirma ERPF investicijas pagal konkrečius tikslus, išvardytus „Sanglaudos politikos tiksluose“ (žr. tolesnį skirsnį).

Statybos ir renovacija laikantis žiedinės ekonomikos ir anglies dioksido neutralumo principų: ši tema apima projektus, skirtus pastatų renovacijai ar statybai⁶, kurių tikslas – užtikrinti nulinį grynojo anglies dioksido kiekį ar teigiamą poveikį ir visišką žiediskumą. Ši sritis apima ne tik pastato eksploatavimo metu išmetamo anglies dioksido kiekį, bet ir visą jo gyvavimo ciklą. Todėl reikia apsvarstyti, kaip sumažinti energijos suvartojimą išsaugant arba pakartotinai naudojant vietines medžiagas ir išteklius, naudojant ekologiškas technologijas, taip pat mažinant ir (arba) transformuojant atliekas. Projektai turėtų siekti sukurti regeneruojančią architektūrą, kuri duoda daugiau, nei paima, ir skatina naudotojus rinktis tvarią elgseną. Tokie novatoriški statybos ir renovacijos procesai taip pat turėtų būti palankūs dalyvavimui (pvz., skatinant piliečių vadovaujamą veiklą) ir įtraukumui (pvz., nauji įgūdžiai, darbo vietos ir (arba) funkcijos nepalankioje padėtyje esantiems kolektyvams), užtikrinant prieinamumą (įskaitant

---

⁶ Tikimasi, kad projektai, susiję su naujų pastatų statyba, pasieks aukščiausius perdirbimo rodiklius.

įperkumą) visiems, ypatingą dėmesį skiriant mažiau atstovaujamoms grupėms, ir siekiant ilgalaikio tikslo – pasiūlyti naują, atkartojamą solidarumo ir bendradarbiavimo modelį. Galiausiai, nauji ar renovuoti pastatai turėtų būti ne tik funkcionalūs, bet ir iš tiesų kokybiški, o jų naudotojams ir platesnei bendruomenei turėtų suteikti bendrystės ir rūpesčio jausmą (atsižvelgiant į jų jutiminį suvokimą, pavyzdžiui, vizualinį, taktilinį, akustinį, ir kuriant dialogą su esamu kultūriniu, socialiniu ir gamtiniu kontekstu).

Kultūros paveldo išsaugojimas ir pertvarkymas: ši tema apima projektus, kuriais siekiama išsaugoti kultūros paveldą ir suteikti lygias galimybes juo naudotis arba pertvarkyti kultūros paveldo objektus, siekiant svarbių socialinių tikslų (pvz., kartu su piliečiais ir (arba) piliečiams, ypač marginalizuotoms grupėms) ir mažo anglies pėdsako (t. y. taikant regeneracinį požiūrį į kultūros paveldo pastatų išsaugojimą ir (arba) pertvarkymą ir (arba) susijusias kultūros paslaugas). Ši tema taip pat apima vietinių žinių ir praktinės patirties mobilizavimą ir derinimą su naujomis technologijomis, siekiant šiuolaikinių sprendimų ir produktų, susijusių su vietos paveldu. Toks dėmesys kultūros paveldui gali suteikti galimybių atnaujinti mūsų dialogą su istorija, kurti naujus santykius tarp vietovių ir žmonių ir sudaryti sąlygas kolektyviai iš naujo sukurti mūsų dabartinį ir būsimą gyvenimo būdą.

Pastatų pritaikymas ir pertvarkymas prieinamiems būsto sprendimams: ši tema apima projektus, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama nebenaudojamų ir (arba) tuščių pastatų pritaikymui ir pertvarkymui būsto reikmėms, pasitelkiant naujoviškus, kūrybiškus ir (arba) meninius metodus ar medžiagas ir tvarius statybos procesus. Tokie projektai padėtų spręsti energijos nepritekliaus problemą, padidintų būsto įperkumą ir sudarytų sąlygas (būsimiems) gyventojams ir vietos veikėjams priimti sprendimus visais pastatų gyvavimo ciklo etapais. Atgaivinant skurdžius rajonus ar miestų centrus, bendrai rengiami adaptacijos projektai gali padėti kovoti su gyventojų skaičiaus mažėjimu ir (arba) segregacija, sustiprinti bendrystės ir rūpinimosi jausmą, prisidėti prie atsparumo klimato kaitai (mažinant važinėjimo į darbą ir iš transporto priemonių išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį) ir tvaresnio žemės naudojimo (vengiant miestų plėtros). Projektai taip pat gali apimti novatoriškus būsto sprendimus, kurie yra laikini ekstremalių situacijų sprendimai, atitinkantys aukštus estetinius ir tvarius standartus.

Miestų erdvių atnaujinimas: ši tema apima miestų atnaujinimo projektus, kuriuose derinamas tvarumas, estetika ir įtrauktis. Projektai gali būti orientuoti į apleistų ar sunkumų (pvz., nesaugumo) patiriančių miesto teritorijų atnaujinimą, apleistų teritorijų pertvarkymą, įskaitant miestų renatūralizaciją ir žaliosios infrastruktūros plėtrą, arba visuotinės prieigos prie saugių, atvirų ir įtraukiančių žaliųjų ir (arba) viešųjų erdvių užtikrinimą ir (arba) atnaujinimą. Siekiant pagerinti miestų tinkamumą gyventi juose gyvenantiems žmonėms, tokiais atnaujinimo projektais turėtų būti siekiama įtraukti gyventojus, ypač mažiau atstovaujamas grupes ar bendruomenes, į bendro kūrimo procesus.

3.4 SANGLAUDOS POLITIKOS TIKSLAI

Siūlomi projektai turėtų įrodyti, kad prisideda prie vieno iš 2021–2027 m. ES sanglaudos politikos konkrečių uždavinių (labiausiai susijusio su siūlomu sprendimu):

- 2.1 konkretus uždavinys – „energijos vartojimo efektyvumo skatinimas ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimas“ („Žalesnė Europa“);
- 2.6 konkretus uždavinys – „skatinti perėjimą prie žiedinės ekonomikos ir tausiai išteklius naudojančios ekonomikos“ („Žalesnė Europa“);
- 2.7 konkretus uždavinys – „skatinti gamtos apsaugą, biologinę įvairovę, žaliąją infrastruktūrą miesto aplinkoje ir mažinti taršą“ („Žalesnė Europa“);
- 4.3 konkretus uždavinys – „skatinti socialiai atskirtų bendruomenių, mažas pajamas gaunančių namų ūkių ir nepalankioje padėtyje esančių grupių, įskaitant specialiųjų poreikių turinčius asmenis, socialinę ir ekonominę įtrauktį, pasitelkiant integruotus veiksmus, įskaitant būsto ir socialines paslaugas“ („Socialesnė ir įtraukesnė Europa“);
- 4.6 konkretus uždavinys – „stiprinti kultūros ir darnaus turizmo vaidmenį ekonominės plėtros, socialinės įtraukties ir socialinių inovacijų srityse“ („Socialesnė ir įtraukesnė Europa“);
- 5.1 konkretus uždavinys – „skatinti integruotą ir įtraukią socialinę, ekonominę ir aplinkosaugos plėtrą, puoselėti kultūrą, gamtos paveldą, darnų turizmą ir saugumą miestų teritorijose“ („Europa arčiau piliečių“).

3.5 REZULTATO IR PRODUKTO RODIKLIAI

Projektų pasiūlymai, be kitų kriterijų, bus vertinami atsižvelgiant į jų gebėjimą pasiekti patikimų rezultatų ir šių rezultatų vertinimo metodikos patikimumą.

Visų pirma pagal dabartinį EMI-IS kvietimą teikti paraiškas miestų valdžios institucijos kviečiamos apibrėžti rodiklių rinkinį, kuriame būtų integruotai atspindėti visi tarpusavyje susiję NEB pokyčiai, į kuriuos jos siūlo investuoti.

Savo paraiškose miestų valdžios institucijos gali nurodyti bet kurį iš toliau išvardytų rodiklių, jei tai susiję su jų projektų idėjomis. Sąrašas nėra privalomas ar baigtinis. Į jį įtraukti rodikliai, kurie nėra išimtinai būdingi tik NEB, tačiau gali padėti išreikšti apčiuopiamus rezultatus. Sąrašą reikėtų papildyti konkretais projekto rodikliais, įskaitant rodiklius, leidžiančius, pavyzdžiui, įvertinti procesų kokybę arba nukentėjusių žmonių pasitenkinimo lygį.

Miestų valdžios institucijos, atsižvelgdamos į išvardytus rodiklius, gali pačios nustatyti konkrečius projekto rodiklius, kad kuo aiškiau ir įtikinamiau atspindėtų pokyčius, kuriuos jų projektas gali pasiekti. Siūlomas rodiklių rinkinys turėtų prasmingai apimti tris NEB aspektus ir susijusius dalyvavimo, tarpdiscipliniškumo ir daugiapakopio dalyvavimo principus. Juo turėtų būti grindžiamas vietos bendruomenės dalyvavimo, įgaliojimų suteikimo ir atsakomybės lygio, taip pat skirtingų sričių bendradarbiavimo ir siūlomų projektų tarpsektorinės integracijos laipsnio nustatymas.

Produktų rodikliai

- Sukurti nauji produktai ir paslaugos (matavimo vienetas – nauji produktai ir (arba) paslaugos).
- Remiama infrastruktūra (nauja, renovuota, rekonstruota ar modernizuota) (matavimo vienetas – remiama infrastruktūra).
- Sukurta ir (arba) remiama nauja įranga (matavimo vienetas – nauja įranga).
- Asmenys, kuriems suteikta parama (apmokėti, suteikta kvalifikacija, palydėti ar suteikta pagalba) (matavimo vienetas – asmenys).
- Būstai, kurių energinis naudingumas pagerėjo (matavimo vienetas – būstai).
- Viešieji pastatai, kurių energinis naudingumas pagerėjo (matavimo vienetas – kvadratiniai metrai).
- Žalioji infrastruktūra, remiama kitais nei prisitaikymo prie klimato kaitos tikslais (matavimo vienetas – hektarai).
- Remiamas rekultivuotos žemės plotas (matavimo vienetas – hektarai).
- Naujų arba modernizuotų socialinių būstų talpumas (matavimo vienetas – asmenys).
- Suinteresuotosios šalys, dalyvaujančios rengiant ir įgyvendinant projektą (matavimo vienetas – suinteresuotųjų šalių dalyvavimas).
- Piliečiai, dalyvaujantys rengiant ir įgyvendinant projektą (matavimo vienetas – asmenys).
- Atviros erdvės, sukurtos arba atkurtos miestų teritorijose (matavimo vienetas – kvadratiniai metrai).

Rezultatų rodikliai

- Remiamuose subjektuose sukurtos darbo vietos (matavimo vienetas – metinis etato ekvivalentas).
- Naujų ir patobulintų skaitmeninių paslaugų, produktų ir procesų naudotojai (matavimo vienetas – naudotojai per metus).
- Apskaičiuotas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (matavimo vienetas – tonos CO₂ ekv. per metus).
- Atskirai surinktos atliekos (matavimo vienetas – tonos per metus).
- Perdirbtos atliekos (matavimo vienetas – tonos per metus).

- Atliekos, naudojamos kaip žaliavos (matavimo vienetas – tonos per metus).
- Atkurta žemė, naudojama žaliosioms zonoms, socialiniam būstui, ūkinei ar kitai paskirčiai (matavimo vienetas – hektarai).
- Modernizuotų ir (arba) socialiniam būstui pritaikytų pastatų metiniai naudotojai (matavimo vienetas – naudotojai per metus).
- Išsaugotų ir (arba) pertvarkytų kultūros paveldo objektų lankytojai (matavimo vienetas – lankytojai per metus).
- Kūrybinius sektorius atstovaujančių suinteresuotųjų subjektų dalis⁷ partnerystės sutartyje (matavimo vienetas – kūrybinių sektorių suinteresuotųjų subjektų procentinė dalis tarp partnerių).
- Dalyvavimo dalyvaujant vietos bendruomenėse lygis – informavimas, konsultavimasis, bendras kūrimas, bendras sprendimų priėmimas (matavimo vienetas – dalyvaujančių vietos gyventojų procentinė dalis).

4. PROJEKTO ETAPAI

EMI-IS projekto gyvavimo trukmę sudaro 4 etapai (daugiau informacijos žr. EMI-IS gairėse).

- Projekto rengimas** (finansuojamas vienkartinė išmoka) apima visą veiklą, susijusią su projekto paraiškos rengimu, ir baigiasi, kai EMI institucijos patvirtina projekto finansavimą.
- Projekto inicijavimo etapas** (finansuojamas vienkartinė išmoka) trunka šešis mėnesius ir prasideda po oficialaus projekto patvirtinimo. Jis yra atsietas nuo įgyvendinimo etapo, vykdomas prieš oficialią projekto įgyvendinimo pradžią ir skirtas tik projekto pasirengimo patikrai (įskaitant išankstinį auditą), taip pat projekto valdymo veiklai, kuria siekiama sudaryti sąlygas sklandžiai projekto veiklos pradžiai ir įgyvendinimui.
- Projekto įgyvendinimo etapas** trunka 3,5 metų. Laikotarpis prasideda sėkmingai užbaigus projekto inicijavimo etapą ir trunka iki patvirtintos projekto įgyvendinimo pabaigos datos.

Atkreipkite dėmesį, kad yra tam tikrų skirtumų, susijusių su projekto įgyvendinimo etape įgyvendinamų darbo paketų trukme.

- „Horizontalieji“ darbo paketai: projekto valdymas, stebėseną ir vertinimas, komunikacija ir kapitalizacija trunka visą įgyvendinimo etapo laikotarpį (3,5 metų).

⁷ Pavyzdžiui, dizaineriai, architektai, menininkai.

Tikimasi, kad per paskutinius šešis įgyvendinimo etapo mėnesius (po inovatyvaus sprendimo išbandymo, t. y. baigus įgyvendinti teminius darbo paketus), „horizontalieji“ darbo paketai bus skirti: projekto veiklos apibendrinimui ir įvertinimui, projekto išvadų parengimui, tolesniam informavimui apie projekto rezultatus ir įgytą patirtį, jų sklaidai ir kapitalizavimui, projekto palikimo parengimui, apmąstant išbandytų sprendimų, kurie pasirodė esą sėkmingi, tęstinumo ir plėtros perspektyvas pasibaigus EMI-IS finansavimui, išbandyto inovatyvaus sprendimo pritaikymui perkėlimo partnerių miestuose ir jo tolesniam pritaikymui visoje Europoje, taip pat galutinei ataskaitai.

- **Teminiai darbo paketai gali trukti ne ilgiau kaip tris metus ir turėtų baigtis likus šešiams mėnesiams iki įgyvendinimo etapo pabaigos, kad, kaip nurodyta pirmiau, būtų galima tinkamai įvertinti projekto įgyvendinimą ir išbandytus novatoriškus sprendimus, siekiant tikslų ir laukiamų rezultatų, skatinti perkėlimo veiklą ir toliau naudotis projekto pasiekimais.** Projekto rezultatų ir išbandyto inovatyvaus sprendimo įvertinimas yra labai svarbus, kad jį būtų galima išplėsti projekto miesto teritorijoje ir pritaikyti kituose Europos miestuose, todėl 6 mėnesių laikotarpis po eksperimento turėtų būti skirtas vertinimo veiklai.
- **Perkėlimo darbų paketas pradedamas vėliausiai po 12 mėnesių nuo projekto pradžios ir trunka iki įgyvendinimo etapo pabaigos.** Sprendimą dėl šio darbų paketo pradžios turėtų priimti MUA ir perkėlimo partneriai, išanalizavę, kada pradėti bendradarbiavimą yra realiausia ir naudingiausia. Jis turėtų sudaryti sąlygas perkėlimo partneriams įsitraukti tinkamiausiu metu pradiniais projekto įgyvendinimo etapais.

- iv. **Administracinis užbaigimo** etapas (apmokamas vienkartinė išmoka) trunka tris mėnesius ir yra susijęs su visa administracine veikla, vykdoma po įgyvendinimo etapo, siekiant užbaigti projektą ir patvirtinti aprašomuosius ir finansinės atskaitomybės dokumentus. Atkreipkite dėmesį, kad tikimasi, jog šio etapo metu EMI-IS projekto atstovas (-ai) vis dar galės dalyvauti nuolatinio sekretoriato inicijuotoje žinių kapitalizavimo ir sklaidos veikloje.

5. FINANSAVIMO PRINCIPAI

Bendrijų išlaidų principas

EMI-IS vadovaujasi bendrijų išlaidų principu. Tai reiškia, kad **nors projektui skiriamas ERPF bendrasis finansavimas, sudarantis iki 80 proc. finansavimo išlaidų, kiekvienas partneris (pagrindinės ir asocijuotosios miestų valdžios institucijos, diegimo partneriai ir perkėlimo partneriai), gaunantis ERPF paramą, turi užtikrinti bent 20 proc. viešojo ar privataus sektoriaus paramą, kad surinktų visą biudžetą iš nuosavų arba kitų išteklių** (bet ne iš kito ES finansavimo šaltinio). Partnerių indėlis gali būti finansinis ir (arba) indėlis natūra.

ERPF išmokos

EMI-IS mokėjimo planas iš esmės grindžiamas išankstinių ERPF mokėjimų ir galiausiai faktiškai patirtų išlaidų kompensavimo principais.

- **Pirmasis ERPF (išankstinis) mokėjimas**, kurį sudaro 50 proc. ERPF dotacijos, suteikiamas pagrindinei miesto institucijai per 90 dienų nuo sėkmingo pradinio etapo užbaigimo. Šis pirmasis išankstinis mokėjimas taip pat apima dvi vienkartinės išmokas už projekto rengimo ir inicijavimo etapo darbo paketą. Šią bendrą vienkartinę 100 000 eurų visų tinkamų finansuoti išlaidų sumą (atitinkančią 80 000 eurų ERPF) sudaro 25 000 eurų vienkartinė suma (atitinkanti 20 000 eurų ERPF), skirta projektui parengti, ir 75 000 eurų vienkartinė suma (atitinkanti 60 000 eurų ERPF), skirta inicijavimo etapui.
- **Antrasis ERPF (išankstinis) mokėjimas**, kurį sudaro 30 proc. ERPF dotacijos, suteikiamas pagrindinei miesto institucijai pateikus ir patvirtinus pirmąjį finansinį reikalavimą, į kurį įtrauktos projekto išlaidos, patvirtintos pirmojo lygio kontrolės metu. Prieš patvirtinant pirmojo lygio kontrolę, pateiktos išlaidos turi sudaryti ne mažiau kaip 35 proc. viso projekto biudžeto. Jei pirmojo lygio kontrolės patvirtintos projekto išlaidos nesiekia 35 proc. visų finansavimo išlaidų, antrasis išankstinis ERPF mokėjimas mokamas proporcingai.
- **Trečiasis ERPF mokėjimas**, kurį sudaro ne daugiau kaip 20 proc. ERPF dotacijos, suteikiamas pagrindinei miesto institucijai po to, kai pirmojo lygio kontrolė patvirtina ketvirtąją (galutinę) metinę pažangos ataskaitą, galutinę kokybės ataskaitą ir antroje finansinėje paraiškoje nurodytas projekto išlaidas. Galutinė metinė pažangos ataskaita pateikiama ne vėliau kaip per 1 mėnesį po įgyvendinimo etapo, o (galutinė) antroji finansinė paraiška pateikiama kartu su galutine kokybės ataskaita administracinio užbaigimo etapo pabaigoje. Jei pirmojo lygio kontrolės patvirtintos projekto išlaidos nesiekia 100 proc. visų finansuojamų projekto išlaidų, trečioji ERPF išmoka mokama proporcingai. Svarbu pažymėti, kad trečiasis mokėjimas nebėra pagrįstas išankstinio mokėjimo principu, o patirtų ir apmokėtų išlaidų kompensavimo principu. Todėl projekto partneriai turi iš anksto finansuoti paskutinio projekto įgyvendinimo etapo išlaidas (kurių nepadengia 80 proc. gautas išankstinis mokėjimas). Trečiuoju mokėjimu taip pat padengiama 20 000 EUR visų tinkamų finansuoti išlaidų vienkartinė suma (atitinkanti 16 000 EUR ERPF), kuri apima projekto administracinio užbaigimo etapą.

6. PROJEKTŲ KŪRIMAS IR VYSTYMAS

6.1 PARTNERYSTĖ

Kaip nurodyta 2 skyriuje „Tinkamos valdžios institucijos – kas gali teikti paraiškas“, tik reikalavimus atitinkančios miestų valdžios institucijos gali teikti paraiškos formą pagal EMI-IS kvietimą teikti paraiškas.

Tikimasi, kad pagal EMI-IS pagrindinė miesto valdžios institucija tiesiogiai dalyvaus eksperimentinėje veikloje ir atliks strateginį vadovaujamąjį vaidmenį plėtojant EMI-IS projektą, sukurdamą stiprią projekto partnerystę ir jai pirmininkaudama, kad projektas būtų techniškai, moksliskai ir finansiškai gyvybingas.

Projekto partnerystė apima šiuos aspektus:

- **diegimo partneriai** – pagrindinės institucijos ir organizacijos, galinčios prisidėti prie projekto įgyvendinimo, aktyviai dalyvaujančios įgyvendinant ir finansuojant projekto veiklas, finansiškai prisidedančios prie projekto (projekto partnerio užtikrinama biudžeto dalis, t. y. bendro finansavimo norma);
- **perkėlimo partneriai** – miestai, suinteresuoti mokytis iš eksperimento ir atkartoti inovatyvų sprendimą, po projekto įgyvendinimo ir suteikiantys pagrindinei miesto valdžios institucijai išorinę perspektyvą, susijusią su išbandyto inovatyvaus sprendimo perkėlimu ir atkartojimu;
- **susijusi (-ios) miesto (-ų) institucija (-os)** (jei taikoma).

Visi projekto partneriai (pagrindinės arba asocijuotosios miestų valdžios institucijos, diegimo partneriai ir perkėlimo partneriai), gaunantys ERPF asignavimus, turi užtikrinti savo indėlį.

Visi partneriai turi būti įsikūrę Europos Sąjungoje (galima pasitelkti partnerių iš skirtingų šalių, jei jie yra įsikūrę ES valstybėse narėse ir jei yra aiškus projekto pridėtinės vertės pagrindimas). Taip pat tikimasi, kad visi dalyvaujantys partneriai įformins savo bendradarbiavimą pasirašydami partnerystės susitarimą.

Pagrindinė miesto institucija

Projektuose turėtų būti aiškiai matyti, kad miesto valdžios institucija aktyviai dalyvauja įgyvendinant veiklą ir vietos partnerystėje. EMI-IS veikia pagrindinės miesto valdžios institucijos, atsakingos už bendrą viso projekto įgyvendinimą ir valdymą, pagrindu. Pagrindinei miesto institucijai tenka visa finansinė ir teisinė atsakomybė prieš įgaliojimąjį subjektą. Kiti projekto partneriai yra atsakingi už savo atsakomybę pagrindinės miesto valdžios institucijos atžvilgiu. Partnerystės, kuriai atstovauja pagrindinė miesto valdžios institucija, atsakomybė aprašyta pagrindinės miesto valdžios institucijos ir įgaliojimo subjekto subsidijų sutartyje ir partnerystės susitarime, kurį turi pasirašyti visi projekte dalyvaujantys partneriai po projekto patvirtinimo (ir perkėlimo partneriai po to, kai jie bus atrinkti). Pagrindinė miesto institucija turėtų užtikrinti visų projekto partnerių dalyvavimą rengiant ir įgyvendinant projektą.

Susijusios miestų valdžios institucijos

Bet kuri esama miestų valdžios institucijų asociacija (nacionalinės ir (arba) regioninės miestų valdžios institucijų asociacijos, teritoriniai paktai ar asociacijos, plėtros rajonai ir kt.), turinti arba neturinti organizuotos aglomeracijos teisinį statusą, taip pat atskiros miestų valdžios institucijos, nesudariusios oficialaus bendradarbiavimo susitarimo, bet norinčios kartu teikti paraišką pagal EMI-IS, paraiškos formoje turėtų nurodyti vieną vietos administracinį vienetą kaip pagrindinę miesto valdžios instituciją, o kitus vietos administracinius vienetus – kaip asocijuotąsias miestų valdžios institucijas. Asocijuotosios miestų valdžios institucijos yra atsakingos už konkrečios veiklos vykdymą ir susijusių rezultatų ir (arba)

rezultatų parengimą. Asocijuotosios miestų valdžios institucijos turi dalį projekto biudžeto ir praneša apie išlaidas, patirtas vykdant veiklą. Išsami informacija apie asocijuotąsias miestų valdžios institucijas (įskaitant teisinį statusą, patirtį ir kompetenciją, kontaktinius asmenis ir kt.) pateikiama paraiškos formoje.

Rekomenduojama, kad paraiškas norinčios teikti miestų valdžios institucijų asociacijos ir (arba) grupės (neturinčios organizuotų aglomeracijų statuso) teritoriškai būtų greta ir siektų apriboti dalyvaujančių asocijuotųjų miestų valdžios institucijų skaičių.

Patvirtinus projektą, asocijuotosios miestų valdžios institucijos formalizuoja sutartinius santykius su pagrindine miestų valdžios institucija, pasirašydamos partnerystės susitarimą kaip kiti projekto partneriai.

Siūlyti naujas bendradarbiavimo formas, abipusiškai naudoti priemones, kad būtų pasiekta norima kritinė masė bendram tikslui pasiekti, ir tokiu būdu teikti paraiškas EMI-IS kvietimams teikti paraiškas kaip miestų valdžios institucijų grupė yra įmanoma, o kartais labai pageidautina, kad būtų skatinama funkcinė miestų teritorijų dinamika.

Diegimo partneriai

Stiprios viešųjų įstaigų, privačiojo sektoriaus ir pilietinės visuomenės (įskaitant piliečius ir gyventojus) partnerystės kūrimas plačiai pripažįstamas kaip tvaraus miestų vystymosi pagrindas. Priklausomai nuo sprendžiamo klausimo ir atsižvelgiant į vietos aplinkybes bei ankstesnę patirtį, pagrindinės miestų valdžios institucijos turėtų pasitelkti skirtingus atitinkamus partnerius (institucijas, agentūras (net jei jos visiškai priklauso savivaldybėms ir (arba) miestų taryboms), aukštojo mokslo institutus, privačiojo sektoriaus partnerius, investuotojus, mokslinių tyrimų įstaigas, NVO ir t. t.), kurie reikalingi siūlomam novatoriškam sprendimui įgyvendinti, projekto tikslams pasiekti ir ilgalaikiam poveikiui, susijusiam su tvarumu ir plėtros mastu, užtikrinti. Diegimo partneriai turėtų turėti atitinkamos patirties ir žinių, kurios papildytų pagrindinės miesto valdžios institucijos patirtį ir kompetenciją bei suteiktų pridėtinės vertės visam projektui. Jei projektais siekiama spręsti problemas, kurias suinteresuotosios šalys ir tikslinės grupės laiko pačiomis aktualiausiomis ir jei suinteresuotosios šalys yra tikrai užsispyrusios, inovatyvios ir įsipareigojusios išbandyti sprendimus taikyti platesniu mastu, kai projektas bus baigtas, jos turėtų siekti pasinaudoti žiniomis ir patirtimi, kurios turi ne miesto valdžios institucijos vietos ekosistemoje, taip pat viešųjų ir (arba) privačių investuotojų, norinčių dalyvauti projekte, parama.

Partnerystė turėtų būti subalansuota ir papildyti politikos ir temines kompetencijas. Partnerystėmis turėtų būti siekiama skatinti horizontaliąją (įtraukiant subjektus, susijusius su įvairiais miestų iššūkių aspektais, kuriuos reikia spręsti) ir vertikaliąją integraciją (įskaitant įvairius valdymo lygmenis). Vieno visiems tinkančio sprendimo nėra. Pareiškėjai turėtų žinoti, kad partnerystėms, kuriose yra daugiau nei dešimt partnerių, gali prireikti papildomų pastangų ir išteklių veiksmingam valdymui užtikrinti.

Bet kuri juridinio asmens statusą turinti organizacija gali būti EMI-IS projekto įgyvendinimo partnerė. Diegimo partneriai aktyviai dalyvauja rengiant ir įgyvendinant projektą ir yra atsakingi už konkrečios veiklos vykdymą bei susijusių rezultatų ir (arba) produktų parengimą. Diegimo partneriai turi dalį projekto biudžeto ir praneša apie išlaidas, patirtas vykdant veiklą. Projekto partneriai turėtų būti

atrenkami laikantis skaidrumo ir vienodo požiūrio principų. Konsultacinės firmos, kurių pagrindinis tikslas – rengti ir valdyti europinius projektus, ir organizacijos, neturinčios darbuotojų (deklaruojančios tik išorės ekspertizės išlaidas), neturi teisės dalyvauti projekte kaip diegimo partnerės. Paraiškos formoje turi būti pateikta išsami informacija apie diegimo partnerius (įskaitant teisinį statusą, patirtį ir kompetenciją, kontaktinius asmenis ir t. t.). Iš principo, pagal tą patį kvietimą teikti paraiškas diegimo partneris gali dalyvauti keliuose projektų pasiūlymuose, jei jo indėlis ir pridėtinė vertė skirtinguose projektuose yra aiškiai pagrįsti.

Atkreipkite dėmesį, kad miestų valdžios institucijos negali būti svarstomos ir įtraukiamos į sąrašą kaip diegimo partnerės, o tik kaip pagrindinės miestų valdžios institucijos arba asocijuotosios miestų valdžios institucijos, jei jos atitinka pirmiau išvardytus tinkamumo kriterijus.

Perkėlimo partneriai

Perkėlimo partneriai yra miestų valdžios institucijos, kurios prisijungia prie projekto partnerystės, kad galėtų stebėti eksperimentus ir mokytis iš jų. Tikimasi, kad kiekviename EMI-IS projekte dalyvaus trys perkėlimo partneriai iš kitų valstybių narių nei pagrindinė miesto valdžios institucija.

Perkėlimo partneriu gali tapti bet kuri Europos Sąjungoje esanti vietos administracinio vieneto, kuris pagal Eurostato nustatytą urbanizacijos lygį (DEGURBA) apibrėžiamas kaip didmiestis, miestas ar priemiestis (atitinka Eurostato DEGURBA 1 arba DEGURBA 2 kodą), miesto valdžios institucija. Minimalaus gyventojų skaičiaus nereikalaujama (perkėlimo partneriais gali tapti bet kokio dydžio miestai).

Kviečiant perkėlimo partnerius prisijungti prie projekto partnerystės, siekiama skatinti išbandyto sprendimo pritaikomumą kitose ES miestų vietovėse ir padidinti galimybes jį pritaikyti užsienyje bei taikyti platesniu mastu ilgesniu laikotarpiu, galbūt finansuojant iš pagrindinių sanglaudos politikos programų, ypač ERPF. Be to, tai gali padėti remti ES miestų keitimąsi žiniomis ir užmegzti ilgalaikius tarpusavio ryšius. Dalyvaudami eksperimentinėje veikloje, perkėlimo partneriai galės sustiprinti savo inovacijų potencialą ir padidinti inovacinių sprendimų įgyvendinimo gebėjimus (tiek turinio, tiek proceso požiūriu), taip pat pasiręsti visiškai ar iš dalies pritaikyti ir atkartoti išbandytą inovacinį sprendimą savo miestuose, dalyvaudami perkėlimo veikloje ir naudodamiesi sprendimu, kuris, kaip jie matys, materializuojasi ir duoda rezultatų, taip pat įveikia problemas ir kliūtis, kurios atveria kelią inovacijoms.

Perkėlimo partneriai turi būti nustatyti ir atrinkti, ir tikimasi, kad jie įsipareigos projekto partnerystei ne vėliau kaip per inicijavimo etapą, o bendradarbiavimas dėl perkėlimo, įgyvendinamo per darbo paketo perkėlimą, turi prasidėti ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo projekto įgyvendinimo pradžios. Perkėlimo partneriams bus skirtas fiksuotas biudžetas.

Tikslinių grupių ir platesnių suinteresuotųjų šalių dalyvavimas

Rengiant EMI-IS projektą ir visuose projekto etapuose būtina nustatyti ir įtraukti **platesnę suinteresuotųjų šalių grupę, priklausomai nuo projekto pobūdžio: vietos bendruomenės, socialinius partnerius, verslą, NVO, ekspertus, institucijas, organizacijas, pavienius asmenis ir t. t., taip pat projekto tikslines grupes (t. y. priklausomai nuo projektų: piliečius, stažuotojus, darbo ieškančius asmenis,**

pažeidžiamas grupės ir (arba) marginalizuotas bendruomenės, tam tikros paslaugos ar administracijos naudotojus), kurios gali daryti įtaką projektui arba kurias projektas gali paveikti. Suinteresuotųjų šalių identifikavimas, jų įtakos EMI-IS projektui supratimas ir jų poreikių bei lūkesčių subalansavimas yra labai svarbūs projekto sėkmei. Todėl miestų valdžios institucijos turėtų suburti visas susijusias suinteresuotąsias šalis prie bendro stalo, kad būtų galima geriau suformuluoti problemas ir poreikius, susitarti dėl bendros vizijos ar norimo pokyčio, prie kurio įgyvendinimo turėtų prisidėti EMI-IS projektas, ir parengti konkrečius sprendimus bei veiksmus, kurie padėtų spręsti problemas ir lemtų norimą pokytį. Platesnė suinteresuotųjų subjektų grupė gauna tiesioginę ir (arba) netiesioginę naudą, tačiau neatlieka tiesioginio vaidmens įgyvendinant EMI-IS projektą ir neturėtų būti laikoma EMI-IS projekto partneriais. Todėl jiems neskiriamas konkretus biudžetas, jie neturi nei konkrečių pareigų įgyvendinant projektą, nei aiškios atsakomybės, tačiau jie laikomi svarbiais ir turėtų aktyviai dalyvauti (bendrame vystyme), kad būtų užtikrintas sklandus ir veiksmingas projekto įgyvendinimas.

6.2 PROJEKTO INTERVENCIJOS LOGIKA IR DARBO PLANAS

EMI-IS projekto intervencijos logika – tai aiškus ir gerai apgalvotas supratimas apie tai, kaip planuojama imtis veiksmų, kad būtų pasiekta norimų pokyčių ir numatytų rezultatų. Tai būdas aprašyti loginę seką tarp pradinių poreikių, sąnaudų, projekto veiklų, rezultatų, išvadų, rezultatų ir galutinio poveikio. Tai priemonė sudėtingoms intervencijoms struktūrizuoti ir projekto vertinimui parengti. Intervencijos logika apibūdina šiuos klausimus: kokia yra intervencijos ir (arba) projekto logika? Kokie iššūkiai ir (arba) poreikiai paskatino intervenciją? Kokias problemas siekiama išspręsti intervencija? Koks yra „pageidaujamas pokytis“? Kaip šie pokyčiai turi būti pasiekti?

Intervencijos logiką sudaro strateginiai, veiklos, stebėsenos ir vertinimo komponentai.

- Strateginius komponentus sudaro: bendrasis tikslas, konkretūs tikslai ir laukiami rezultatai.
- Veiklos komponentai: projekto darbo planas, darbo paketai, veikla, rezultatai ir produktai.

Projekto darbo plane paaiškinama, kaip vykdyti projektą. Tai planas, kuriame pateikiamos jūsų projekto įgyvendinimo gairės, jei jam bus skirtas finansavimas. Darbo planas – tai projekto suskirstymas į pagrindinius etapus, vadinamus darbo paketais, o darbo paketai suskirstyti į mažesnius etapus, vadinamus veiklomis. Veiklos veda prie rezultatų, o kiekvienas darbo paketas veda prie vieno ar daugiau rezultatų.

Darbo paketai yra darbo plano sudedamosios dalys, jie yra pagrindiniai projekto ramsčiai ir susideda iš susijusių projekto veiklų, reikalingų konkrečioms projekto sudedamosioms dalims įgyvendinti ir projekto rezultatams pasiekti. EMI-IS projekto struktūrą turėtų sudaryti šie darbo paketai:

- darbo paketas – parengimo ir inicijavimo etapas;
- darbo paketas – projekto valdymas;

- darbo paketas – stebėsena ir vertinimas;
  - darbo paketas – komunikacija ir kapitalizacija;
  - darbo paketas – temos;
  - darbo paketas – perkėlimas;
  - darbo paketas – užbaigimas.
- Stebėsenos ir vertinimo komponentus sudaro: produkto rodikliai ir rezultato rodikliai.

6.3 EKSPERTŲ PARAMA

Kiekvienam pagal EMI-IS finansuojamam projektui bus teikiama EMI eksperto parama. Konkrečiau, EMI ekspertai:

- teiks konsultacijas ir patarimus strateginiu ir veiklos lygiu dėl projekto ir jo įgyvendinimo;
- teiks pagalbą rengiant projekto dokumentus ir rezultatus, kuriuose bus užfiksuoti ir atskleisti pasiekimai ir perspektyvos po įgyvendinimo (tvarumas, masto didinimas ir perkėlimo potencialas), įgyta patirtis ir geroji praktika, siekiant palengvinti sėkmingiausių inovacijų diegimą kituose ES miestuose;
- dalyvaus ir prisidės prie kapitalizavimo ir sklaidos veiklos;
- padės įgyvendinti perkėlimo darbo paketą.

EMI ekspertai teiks nuolatinę paramą ir konsultacijas per visą projektų įgyvendinimo procesą, taip pat baigiamajame etape.

EMI ekspertai – tai asmenys, turintys išsamių žinių apie kiekvienam kvietimui teikti paraiškas aktualias miestų temas, patirties dirbant su miestų valdžios institucijomis įgyvendinant projektus, susijusius su viešosiomis investicijomis ir jų fiziniu įgyvendinimu, taip pat gerai išmanantys sanglaudos politikos sistemą ir turintys įrodytos patirties dirbant su eksperimentais ir miestų inovacijomis.

EMI-IS tiesiogiai padengia visas su EMI ekspertų veikla susijusias išlaidas (įskaitant kelionės ir apgyvendinimo). Todėl pareiškėjai savo paraiškos formoje neturėtų numatyti jokio šiam tikslui skirtą biudžeto.

6.4 PERKĖLIMAS

Pagrindinė naujovė, palyginti su 2014–2020 m. programų laikotarpiu finansuotais inovacinių miestų sprendimų projektais, yra tai, kad tarptautinio perkėlimo komponentas yra neatsiejama EMI-IS projektų dalis.

Svarbu pabrėžti, kad pagrindinis EMI-IS projektų tikslas ir toliau išlieka išbandyti naujus inovatyvius sprendimus konkrečioje vietovėje, tačiau tikimasi, kad šiuo naujuoju komponentu eksperimentavimo procesus ir rezultatus stebės miestai partneriai iš kitų šalių (perkėlimo partneriai). Dabar į visus EMI-IS projektus yra įtrauktas specialus perkėlimo darbo paketas su konkrečia veikla, biudžetu, rezultatais ir išdirbiais.

EMI-IS įsteigta siekiant nustatyti ir remti perkeliamų ir pritaikomų novatoriškų sprendimų, skirtų tvaraus miestų vystymosi klausimams spręsti Europos Sąjungos lygmeniu, bandymus. Ja taip pat siekiama rinkti eksperimentų rezultatus ir jais dalytis (taip pat remiant perkėlimo veiklą), kad būtų skatinami visų ES miestų teritorijų inovaciniai gebėjimai ir žinių kaupimas. Siekiama, kad EMI-IS projektų rezultatais naudotųsi (juos pakartotų, išplėtotų) kiti ES miestai, taip padidinant visos iniciatyvos poveikį, prisidedant prie miestų politikos formavimo įvairiais lygmenimis ir remiant Europos miestų teritorijų bendradarbiavimą.

Įtraukiant perkėlimo komponentą reikėtų sutelkti dėmesį į toliau nurodytus aspektus.

- Perkėlimo partneriai gali stebėti išbandyto naujoviško sprendimo planavimą ir bandomąjį diegimą.
- Perkėlimo partneriai gali analizuoti savo miestų kontekstą, kad geriau suprastų, kaip novatorišką sprendimą galima pritaikyti prie vietos poreikių ir sąlygų.
- Visi projekto partneriai keičiasi žiniomis ir patirtimi.
- Dalijimasis svarbiais duomenimis, kurie gali suteikti EMI-IS projektui išorinę perspektyvą ir įkvėpti perkėlimo partnerius.
- Perkėlimo partneriai parengia dokumentaciją, kuri gali būti naudojama ateityje diegiant inovatyvų sprendimą (pritaikymo įmanomumo ir galimybių studija bei investicijų dokumentacija).
- Pagrindinės miesto valdžios institucijos ir jos projekto partnerių rengiamas projekto EMI-IS palikimas yra EMI inovatyvaus sprendimo modelis, kuriuo galėtų naudotis kiti ES miestai, besidomintys inovatyviu sprendimu.

Pirmiau minėta veikla gali būti vykdoma taikant šiuos **darbo metodus**: apsilankymai vietoje, internetiniai ar neinternetiniai seminarai, susitikimai ir diskusijos, tarpusavio vertinimas, individualus perkėlimo

partnerių darbas, leidžiantis jiems toliau naudotis perkėlimo metu įgyta patirtimi, taip pat pasiruošti būsimam inovatyvaus sprendimo kopijavimui, ir kitos pageidaujamos darbo ir bendradarbiavimo formos.

Tikimasi, kad perkėlimo partneriai parengs šiuos mokymosi ir investavimo rezultatus bei išdirbius: perkėlimo pajėgumų tyrimas, atkartojamo įmanomumo ir galimybių studija (po vieną kiekvienam perkėlimo partneriui). Jiems taip pat leidžiama finansuoti **investicijų dokumentaciją ir nedidelių bandomųjų investicijų įgyvendinimą**.

Tikimasi, kad pagrindinė miesto institucija parengs **EMI inovatyvaus sprendimo modelį** – galutinį dokumentą, kuriame daugiausia dėmesio bus skiriama išbandyto inovatyvaus sprendimo perkėlimui ir didinimui, kad kiti (ne tik perkėlimo partneriai, bet ir visi suinteresuoti ES miestai) galėtų susipažinti su eksperimento rezultatais ir gauti tam tikrų rekomendacijų, kaip jį pritaikyti.

Sprendimą dėl bendro darbo paketo perkėlimo biudžeto priima EMI-IS pareiškėjas, ir jį turėtų būti įtraukta:

- biudžetas, skirtas pagrindinei miesto institucijai arba atitinkamiems diegimo partneriams, remiantiems perkėlimo darbų paketo įgyvendinimą;
- biudžetai kiekvienam perkėlimo partneriui kaip vienkartinė išmoka (supaprastintas išlaidų apmokėjimas), kurią sudaro 150 000 eurų (atitinka 120 000 eurų ERPF ir 30 000 eurų individualaus indėlio).

Pagrindinė miesto valdžios institucija yra atsakinga už perkėlimo partnerių, kuriuos ji nori įtraukti į partnerystę, nustatymą ir atranką. Perkėlimo partnerių nustatymo procesas turėtų prasidėti jau paraiškų teikimo etape, kai pareiškėjų prašoma nurodyti kitas Europos miestų teritorijas, kurioms būtų naudinga atkartoti siūlomą sprendimą dėl esamų palankių tam sąlygų (panašios charakteristikos, kontekstas) arba augančio jų inovacijų potencialo; išsamiai aprašyti, kaip bus nustatyti ir atrinkti tinkamiausi perkėlimo partneriai, o jei potencialūs perkėlimo partneriai jau identifikuoti - nurodyti juos ir to pagrindimą. Kadangi vienas iš EMI-IS tikslų yra tas, kad projektų rezultatais naudosis kiti miestai, taip padidindami visos iniciatyvos poveikį, ir kad EMI-IS užmojis yra padidinti projektų metu sukurtų novatoriškų sprendimų pritaikomumą, svarbu, kad paraiškų teikimo etape projektai galėtų parodyti gerai parengtą tinkamiausių perdavimo partnerių atrankos procesą, pagrindimą ir motyvaciją.

Perkėlimo partneriai turi būti nustatyti ne vėliau kaip pradiname etape, o sėkminga pradinio etapo pabaiga priklauso nuo to, ar perkėlimo partneriai pasirašo bent jau ketinimų protokolus.

Perkėlimo partnerių pasirikimas turėtų: (i) išlaikyti gerą pusiausvyrą, atsižvelgiant į partnerystėje dalyvaujančių miestų įvairovę (jų dydį (maži, vidutinio dydžio, dideli miestai) ir vietos (mažiau išsivystę, pereinamojo laikotarpio ir labiau išsivystę regionai)) ir (ii) surinkti tinkamiausius perkėlimo partnerius, kad būtų užtikrinta pakartojamos veiklos kokybė. Todėl **atrenkant perkėlimo partnerius reikės vadovautis tam tikrais pagrindiniais principais:**

- perkėlimo partneriai turi būti iš skirtingų ES valstybių narių;

- bent du iš keturių dalyvaujančių miestų (pagrindinė miesto institucija + 3 perkėlimo partneriai) turi būti mažiau išsivysčiusiuose arba pereinamojo laikotarpio regionuose⁸;
- partnerystė turi apimti įvairaus dydžio miestus.

6.5 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS

EMI-IAS projektuose gali būti naudojamos šios išlaidų kategorijos:

- personalas;
- biuras ir administracija;
- kelionės ir apgyvendinimas;
- išorinė ekspertizė ir paslaugos;
- įranga;
- infrastruktūra ir statybos darbai.

EMI-IS gairėse pateikiama kiekvienos išlaidų kategorijos apibrėžtis, taip pat biudžeto sudarymo ir ataskaitų teikimo gairės. Projekto partneriams primygtinai rekomenduojama kreiptis patarimo į nuolatinį sekretariatą, jei kyla klausimų, susijusių su išlaidų tinkamumu finansuoti, į kuriuos šiose taisyklėse nėra atsakymų. Atkreipkite dėmesį, kad perkėlimo partnerių išlaidos padengiamos vienkartinė išmoka.

Projekte deklaruotų išlaidų auditą turi atlikti pirmojo lygio kontrolė. Nepriklausoma pirmojo lygio kontrolės nuomonė turi apimti deklaruotų išlaidų teisėtumą ir tvarkingumą, produktų ir paslaugų teikimą, deklaruotų išlaidų pagrįstumą ir išlaidų bei operacijų atitiktį EMI-IS, ES ir nacionalinėms taisyklėms. Kadangi EMI-IS tiesiogiai skiria pirmojo lygio kontrolę ir tai apmoka, projekto partnerystė, sudarydama projekto biudžetą, neturėtų numatyti jokių kontrolės (audito) išlaidų. Projektų kontrolę vietoje taip pat organizuos pirmojo lygio kontrolė. Kontrolė vietoje reiškia, kad **pirmojo lygio kontrolė faktiškai apsilankys projekto vietoje ir patikrins, ar tam tikra veikla, paslaugų ir produktų pirkimas bei investicijos iš tikrųjų buvo vykdomos pagal patvirtintą paraiškos formą ir ar buvo laikomasi susijusių taisyklių.**

Kaip nurodyta finansavimo principuose, EMI-IS projektuose laikomasi „bendrų išlaidų“ principo: ERPF bendrai finansuoja projektą iki 80 proc. visų finansavimo išlaidų, o kiekvienas projekto partneris (pagrindinė arba asocijuotoji miesto institucija, diegimo partneris ir perkėlimo partneris), gaunantis

⁸ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/regions/background>

ERPF paramą, turi užtikrinti finansinį indėlį, kad jo biudžetas būtų įvykdytas iki nustatyto įnašo dydžio (ne mažiau kaip 20 proc. partnerio finansavimo išlaidų).

Kai tokie indėliai gaunami iš privačių šaltinių, jie nepatenka į valstybės pagalbos teisės taikymo sritį. Kai įnašai gaunami iš viešųjų šaltinių ir jei projekto veikla yra neekonominė, tokios veiklos finansavimas nėra laikoma valstybės pagalba. Tačiau kai valstybės narės viešaisiais ištekliais prisideda prie projektų, susijusių su „ekonominė veikla“, t. y. prekių ir paslaugų siūlymu rinkoje, tokie projektai turi būti rengiami taip, kad visi viešieji įnašai atitiktų valstybės pagalbos taisyklės visais lygmenimis, t. y. projekto ar įrenginio savininko, vykdytojo ir (arba) valdytojo lygmeniu. Tokiais atvejais teikiamas viešasis finansavimas turėtų atitikti *de minimis* reglamento reikalavimus arba Bendrajame bendrosios išimties reglamente (BBIR) ar VESP sprendime dėl visuotinės ekonominės svarbos paslaugų nustatytas sąlygas.

Išsami informacija apie viešuosius pirkimus ir valstybės pagalbą pateikiama EMI-IS gairėse.

7. PARAIŠKŲ TEIKIMO PROCESAS

Pirmojo EMI-IS kvietimo teikti paraiškas paraiškų **paketą** sudaro:

- šie **įgaliojimai pateikti** visomis ES kalbomis. Tačiau, jei yra neatitikimų, atkreipkite dėmesį, kad pirmenybė teikiama versijai anglų kalba;
- **EMI-IS gairės** (pateikiamos tik anglų kalba), su kuriomis reikia išsamiai susipažinti dėl bendrųjų iniciatyvos taisyklių;
- **elektroninės mainų platformos (EMP) techninės gairės**;
- išsamios paraiškos formos pildymo **instrukcijos**, pateikiamos **internetu** visomis ES kalbomis EMP sistemoje. Vis dėlto, esant neatitikimams, atkreipkite dėmesį, kad pirmenybė teikiama versijai anglų kalba;
- **darbinė paraiškos formos versija** (darbinė paraiškos formos versija ir patvirtinimo lapas: dokumentas „Word“ formatu, pateikiamas tik anglų kalba), kaip priemonė, padedanti rengti paraišką.

Visus dokumentus galima rasti EMI interneto svetainėje.

Paraiškos procesą galima atlikti be popierinių dokumentų (100 proc.), naudojant EMP (<https://eep.urban-initiative.eu/>). **Paraišką** sudaro:

- **paraiškos forma**: paraiškos forma turi būti užpildyta naudojantis internetine EMP platforma. Ją sudaro skyriai, kuriuose pristatoma projekto idėja ir pagrindimas (įskaitant informaciją apie pasiūlymo novatoriškumą), partnerystė (įskaitant pagrindinę miesto valdžios instituciją, diegimo

partnerius, perkėlimo partnerius ir, jei reikia, asocijuotąsias miesto valdžios institucijas), pagrindiniai tikslai ir laukiami rezultatai, siūlomas darbo planas ir biudžetas. Redaguoti ir teikti paraišką galima tik atviro kvietimo teikti paraiškas metu. Paraiškoje yra daug automatinių nuorodų, formulių ir patikrinimų. Šios funkcijos reiškia, kad netinkamai užpildytoje formoje rodomi klaidų pranešimai (įskaitant trūkstamą patvirtinimo lapą) ir jos negalima pateikti. Tai padeda gerokai sumažinti netinkamų paraiškų pateikimo riziką;

- **priedas:** pareiškėjai EMP sistemoje gali įkelti vieną priedą, kuris bus pridėtas prie paraiškos formos. Tai gali būti žemėlapis, kuriame vaizduojama intervencijos sritis, grafikas, informacinis grafikas ir pan. Pridedamo failo tipas ir dydis nurodyti EMP gairėse;
- **patvirtinimo lapas:** patvirtinimo lapą automatiškai sugeneruoja internetinė platforma, kai pildoma paraiškos forma arba ją užpildžius. Jį reikia atspausdinti, pasirašyti pagrindinės miesto valdžios institucijos teisėto atstovo, nuskenuoti ir įkelti į paraiškos formos H dalį „Patvirtinimo lapas“. Paraiškos forma negali būti pateikta be patvirtinimo lapo.

Primygtinai rekomenduojama, kad pareiškėjai paraiškos formą užpildytų aiškia anglų kalba, tačiau ją taip pat galima pateikti bet kuria iš oficialių ES kalbų. Reikėtų pažymėti, kad strateginis ir veikimo vertinimai bus atliekami remiantis angliška paraiškos formos versija (jeigu paraiškos forma pateikiama kita kalba, ją į anglų kalbą išverčia nuolatinio sekretoriato pasamdytas išorinis paslaugų teikėjas). Nuolatinis sekretoriatas vertimo kokybės negarantuoja, todėl pareiškėjai prisiima riziką. Be to, subsidijos sutartis, projekto valdymas, oficialios ataskaitos, svarbiausi rezultatai ir visas bendravimas su įgaliojotuoju subjektu ir nuolatinio sekretoriatu turės vykti anglų kalba.

Galutinis paraiškos formos ir patvirtinimo lapo pateikimo terminas yra
2023 m. sausio 19 d., 14.00 val. Vidurio Europos laiku

8. ATRANKOS PROCESAS

Pateikus paraišką, kiekviena paraiška yra atrenkama atliekant procesą, suskirstytą į šiuos etapus:

1. tinkamumo patikra;
2. strateginis vertinimas;
3. veiklos vertinimas.

8.1 TINKAMUMO PATIKRINIMAS

Pasibaigus EMI-IS kvietimui teikti paraiškas, nuolatinis sekretoriatas atlieka visų pateiktų projektų paraiškų tinkamumo patikrą iki kvietime nurodyto termino pabaigos. Tinkamumo patikros tikslas – patikrinti gautų paraiškų formų ir jų priedų atitiktį oficialiems tinkamumo kriterijams, išvengti tolesnio netinkamų paraiškų vertinimo ir užtikrinti vienodą požiūrį į visas finansuoti atrinktas paraiškas.

Toliau nurodyti EMI-IS tinkamumo kriterijai.

1. Paraiškos forma pateikta elektroniniu būdu per EMP iki kvietimo teikti paraiškas sąlygose nurodyto termino.
2. Paraiškos forma yra visiškai užpildyta.
3. Pareiškėjas yra atskira vietos administracinio vieneto, apibrėžto pagal urbanizacijos lygį kaip didmiestis, miestas ar priemiestis (atitinka Eurostato DEGURBA 1 arba DEGURBA 2 kodą), miesto valdžios institucija, kurioje gyvena ne mažiau kaip 50 000 gyventojų.

ARBA

Pareiškėjas yra miesto valdžios institucijų asociacija arba grupė, turinti organizuotos aglomeracijos teisinį statusą ir sudaryta iš vietos administracinių vienetų, kurių dauguma (ne mažiau kaip 51 proc.) gyventojų gyvena vietos administraciniuose vienetuose, kurie pagal Eurostato nustatytą urbanizacijos lygį (DEGURBA) priskiriami didmiesčiams, miestams arba priemiesčiams (atitinka DEGURBA kodą 1 arba DEGURBA kodą 2) ir kuriuose bendras gyventojų skaičius yra ne mažesnis kaip 50 000 gyventojų.

ARBA

Pareiškėjas yra miesto valdžios institucijų, neturinčių organizuotų aglomeracijų teisinio statuso, asociacija arba grupė, kurioje visos dalyvaujančios miesto valdžios institucijos (pagrindinė miesto valdžios institucija ir asocijuotosios miesto valdžios institucijos) yra vietos administraciniai vienetai, pagal Eurostato nustatytą urbanizacijos lygį (DEGURBA) apibrėžti kaip didmiesčiai, miestai arba priemiesčiai (atitinkantys DEGURBA kodą 1 arba DEGURBA kodą 2), o bendras gyventojų skaičius (pagrindinė miesto valdžios institucija ir asocijuotosios miesto valdžios institucijos) yra ne mažesnis kaip 50 000 gyventojų.

4. Laikomasi tinkamo laikotarpio: projekto pabaigos data atitinka kvietimo teikti paraiškas ir iniciatyvos reikalavimus.
5. Laikomasi maksimalaus biudžeto reikalavimų (ne daugiau kaip 5 mln. eurų ERPF) ir bendro finansavimo principas (ne mažiau kaip 20 proc. partnerystės užtikrinto įnašo).

6. Visi projekte dalyvaujantys partneriai (pagrindinė miestų valdžios institucija, asocijuotosios miestų valdžios institucijos ir diegimo partneriai) yra iš ES valstybių narių.
7. Jei tai yra asociacija arba miestų valdžios institucijų grupė, neturinti organizuotos aglomeracijos teisinio statuso, paraiškos formoje pateikiama pagrindinė miesto valdžios institucija ir asocijuotosios miesto valdžios institucijos.
8. Paraiškas teikiančios miestų valdžios institucijos (pagrindinės miestų valdžios institucijos ir (arba) asocijuotosios miestų valdžios institucijos) pagal tą patį kvietimą teikti paraiškas dalyvauja tik viename projekto pasiūlyme.
9. Paraiškas teikiančios miestų valdžios institucijos (pagrindinės miestų valdžios institucijos ir (arba) asocijuotosios miestų valdžios institucijos) nebuvo atrinktos ir finansuojamos tai pačiai temai ankstesniuose EMI-SI kvietimuose teikti paraiškas.
10. EMP, paraiškos formos patvirtinimo lapo skiltyje, įkeliamas nepakeistas patvirtinimo lapas, tinkamai pasirašytas pagrindinės miesto valdžios institucijos teisinio atstovo.

Jei nesilaikoma visų pirmiau nurodytų reikalavimų, paraiška laikoma neatitinkančia reikalavimų ir toliau **nevertinama**. Pasibaigus tinkamumo patikrai pareiškėjams bus pranešta apie sprendimą dėl jų paraiškos (perkeliamą į kitą etapą arba ne).

8.2 STRATEGINIS VERTINIMAS

Paraiškas, kurios bus pripažintos tinkamomis ir priimtinomis, strategiškai įvertins išorinių ekspertų grupė. Strateginis vertinimas sudaro **70 proc.** viso projekto vertinimo svertinio rodiklio, kurį sudaro šie kriterijai:

- **naujoviškumas ir aktualumas** (30 proc.) – kaip pareiškėjas sugeba įrodyti, kad projekto pasiūlymas yra naujas sprendimas, kuris turi pridėtinę vertę, susijusią su kvietimo tema? Kaip sprendimas atitinka vietos aplinkybes ir sanglaudos politikos tikslus?
- **partnerystė ir bendras kūrimas** (12 proc.) – kiek partnerystė yra tinkama ir patikima siekiant įgyvendinti siūlomą sprendimą ir pasiekti laukiamų rezultatų. Kaip pasiūlymas suteikia galimybę suinteresuotiesiems subjektams, tikslinėms grupėms ir piliečiams prasmingai dalyvauti ir bendrai kurti?
- **rezultatų ir poveikio išmatuojamumas** (12 proc.) – kiek laukiami projekto rezultatai yra konkretūs ir realūs, atspindintys numatomą projekto poveikį vietos kontekstui ir naudos gavėjams ir (arba) galutiniams naudotojams?

- **tvarumas ir išplėtimas** (8 proc.) – kaip projektas užtikrins ilgalaikį indėlį sprendžiant nustatytą problemą? Kaip siūlomas sprendimas bus savaimė tvarus ir po jo įgyvendinimo pabaigos ir ar turės potencialą būti išplėstas, jei bus sėkmingai įrodytas?
- **projekto pritaikomumas** (8 proc.) – kaip projektas gali būti pritaikytas kitose Europos miestų teritorijose?

Orientaciniai kiekvieno kriterijaus vertinimo klausimai pateikti EMI-IS gairių 3.2 skyriuje „Atrankos procesas“.

Atlikusi strateginį vertinimą, išorinių ekspertų grupė parengia paraiškų vertinimą ir nustato jų eiliškumą pagal strateginio vertinimo balus. Kaip numato EK, į galutinį sąrašą įtrauktos paraiškos patenka į veiklos vertinimą. Strateginio vertinimo proceso pabaigoje pareiškėjams pranešama apie sprendimą dėl jų paraiškos (perkeliamą į kitą etapą arba ne).

8.3 VEIKLOS VERTINIMAS

Veiklos vertinimą atlieka nuolatinis sekretoriatas, ir jis sudaro **30 proc.** viso projekto vertinimo svertinio rodiklio. Pagrindinis veiklos vertinimo tikslas – įvertinti pasiūlymo patikimumą, t. y. ar pasiūlymas yra pagrįstas, realistiškas, nuoseklus ir darnus, išsamus, pasirengęs būti veiksmingai valdomas ir greitai įgyvendinamas ir ar jis yra ekonomiškai naudingas. Atliekant veiklos vertinimą vertinami šie kriterijai:

- **projekto struktūra ir logika** (12 proc.) – kiek darbo plano elementai (veiklos, rezultatai, rezultatai, rodikliai) yra išsamūs, realistiški, nuoseklūs ir darnūs? Kaip siūloma projekto struktūra padės pasiekti tikslus ir laukiamus rezultatus?
- **projekto įgyvendinamumas ir pasirengimas veiklai** (8 proc.) – kaip pasiūlymas yra įgyvendinamas (kad jį būtų galima įgyvendinti per nustatytą laikotarpį) ir parengiamas veiklai?
- **organizacinės priemonės ir veiklos pajėgumai** (5 proc.) – kaip valdymo ir komunikacijos veikla yra tinkama ir padeda įgyvendinti visą projektą?
- **biudžetas** (5 proc.) – ar biudžetas yra nuoseklus ir proporcingas?

Orientaciniai kiekvieno kriterijaus vertinimo klausimai pateikti EMI-IS gairių 3.2 skyriuje „Atrankos procesas“.

Atlikęs veiklos vertinimą, atrankos komitetas atlieka galutinę atranką. Pasibaigus veiklos vertinimo procesui pareiškėjams bus pranešta apie sprendimą.

8.4 VERTINIMO BALŲ SISTEMA

Sprendimų priėmimo procese naudojama balų sistema. Kiekvienam svertiniam kriterijui suteikiamas balas nuo 1 iki 10, tokiu būdu gaunamas vidutinis kiekvieno projekto balas. Naudojama tokia balų skalė:

9–10 – puikus;

7–8 – geras;

5–6 – tinkamas;

3–4 – prastas;

1–2 – labai prastas.

Atkreipkite dėmesį, kad jei projektas pagal bet kurį vertinimo kriterijų surinks 4 ir mažiau nei 4 balus, jis bus automatiškai atmestas ir toliau nebus nagrinėjamas.

Vertinimo sistema pritaikyta atsižvelgiant ne tik į konkrečius kiekvieno projekto pasiūlymo privalumus, bet ir išlaikant konkurencingo proceso dvasią ir palyginant kitus projektų pasiūlymus, pateiktus pagal tą patį kvietimą teikti paraiškas. Dėl šios priežasties projektų pasiūlymų, kurie nebuvo įtraukti į trumpąją veiklos vertinimo sąrašą arba galutinai nepatvirtinti, pareiškėjams pateikiami ne atitinkami balai, o išsamios pastabos dėl visų vertintų kriterijų.

Projektų paraiškų teikėjai turėtų atkreipti dėmesį į tai, kad, pasibaigus atrankos procesui, atrinktas projektas automatiškai nesuteikia teisės gauti atitinkamą ES dotaciją. Jei projekto inicijavimo etape nustatytos sąlygos neįvykdomos (manoma, kad projektas nėra pakankamai parengtas, kad galėtų būti įgyvendintas), įgaliotasis subjektas pasilieka teisę nutraukti projektą ir išbraukti jį iš EMI-IS patvirtintų projektų sąrašo (daugiau informacijos žr. EMI-IS gairių 4 skyriuje „Inicijavimo etapas ir sutarčių sudarymas“).

8.5 DOTACIJŲ PRAŠYTOJAMS TAIKOMI IŠIMTIES KRITERIJAI

Pagal finansinį reglamentą⁹ pareiškėjai gali būti pašalinti iš dotacijos skyrimo procedūros, jei pagrindinei miesto institucijai arba asmenims, turintiems atstovavimo, sprendimų priėmimo ar kontrolės įgaliojimus

---

⁹ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir sprendimas Nr. 541/2014/ES ir panaikinamas reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>.

pagrindinėje miesto institucijoje, arba asmenims, kurie yra labai svarbūs projektui įgyvendinti, taikoma viena ar daugiau toliau nurodytų pašalinimo situacijų:

- bankroto, nemokumo ar likvidavimo procedūros;
- įsipareigojimų, susijusių su mokesčių ar socialinio draudimo įmokų mokėjimu, pažeidimas;
- sunkus profesinis nusižengimas, įskaitant klaidingą informacijos pateikimą;
- sukčiavimas;
- korupcija;
- elgesys, susijęs su nusikalstama organizacija;
- pinigų plovimas ar teroristų finansavimas;
- teroristiniai nusikaltimai arba nusikaltimai, susiję su teroristine veikla;
- vaikų darbas ir prekyba žmonėmis;
- pažeidimas;
- fiktyvios bendrovės steigimas arba buvimas fiktyvia bendrove.

Teikdami paraišką visi pareiškėjai kartu su paraiškos forma turi pateikti deklaraciją, patvirtinančią, kad pagrindinei miesto institucijai ir projekto partneriams netaikomas nė vienas iš pirmiau minėtų atmetimo kriterijų. Ši deklaracija pateikiama prie paraiškos formos pridėtame EMP patvirtinimo lape. Atkreipkite dėmesį, kad patvirtinimo lapas turi būti tinkamai pasirašytas pagrindinės miesto valdžios institucijos teisinio atstovo, kad paraiška būtų laikoma tinkama finansuoti atliekant tinkamumo patikrą.

Atrankos procedūros metu ir prieš atrankos komitetui priimant galutinį sprendimą dėl dotacijos skyrimo, nuolatinis sekretoriatas tikrina pareiškėjus ankstyvojo aptikimo ir atmetimo sistemoje (EDES) – Europos Komisijos sukurtoje sistemoje, kuria siekiama sustiprinti Sąjungos finansinių interesų apsaugą ir užtikrinti patikimą finansų valdymą¹⁰. Jei EDES sistemoje nustatoma pagrindinė miesto institucija, nuolatinis sekretoriatas apie tai praneša pareiškėjui, kuris, laikydamasis proporcingumo principo, turi galimybę iki galutinio atrankos komiteto sprendimo priėmimo pateikti gynybos argumentus.

---

¹⁰ Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių 142 straipsnis.

9. INICIJAVIMO ETAPAS IR SUTARČIŲ SUDARYMAS

Inicijavimo etapas apima pirmuosius šešis mėnesius iki projekto įgyvendinimo etapo. Jo tikslas – užtikrinti, kad būtų įvykdytos visos administracinės sąlygos sklandžiai ir veiksmingai projekto įgyvendinimo pradžiai, ir suteikti garantijas dėl projekto pasirengimo lygio (projekto valdymas, projekto įgyvendinimas, rizikos valdymas). Pagrindiniai aspektai, į kuriuos atsižvelgiama šiame etape, yra projekto valdymo mokymai (įskaitant supažindinimą su ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistema), administracinių ir teisinių reikalavimų projekto pradžiai įvykdymas, Atrankos komiteto rekomendacijų integravimas, *ex ante* auditas ir pasirengimo patikra. Inicijavimo etapu taip pat siekiama užmegzti naudingą projektų vadovų ir nuolatinio sekretoriato bendradarbiavimą.

Projekto pasirengimo patikra – tai į inicijavimo etapą įtrauktas procesas, kuriuo siekiama kuo labiau užkirsti kelią netikėtoms problemoms įgyvendinant projektą. Projekto parengties patikrą atlieka ir pirmojo lygio kontrolė per išankstinį auditą, ir nuolatinis sekretoriatas. Patikra apima visus valdymo, administracinius, finansinius ir veiklos klausimus, galinčius turėti įtakos tinkamam projekto vykdymui ir tikslinių projekto rezultatų pasiekimui. Atliekant pasirengimo patikrą taip pat tikrinama, ar projektas turi patikimą strategiją ir ar pakankamai iš anksto pasirengta temoms, aptartoms paraiškos formos rizikos valdymo skyriuje (t. y. projekto valdymas, žmogiškieji gebėjimai įgyvendinti projektą, pasirengimas viešųjų pirkimų procedūroms, realus tvarkaraštis, teisinė projekto įgyvendinimo aplinka, su investicijomis susiję dokumentai, vieta ir administraciniai leidimai ir t. t.).

Jei per pasiūlytą šešių mėnesių laikotarpį inicijavimo etapas nebus sėkmingai užbaigtas (bet kuris iš pirmiau minėtų etapų nebus baigtas arba išankstinis auditas ir (arba) pasirengimo patikra bus neigiamas), įgaliotasis subjektas turi teisę nutraukti projektą (atsižvelgiant į tai, kad koncepcija dar nėra pakankamai parengta, kad ją būtų galima įgyvendinti) ir išbraukti jį iš EMI-IS patvirtintų projektų sąrašo. Tokiu atveju projektui išmokamos tik dvi vienkartinės išmokos už projekto parengiamąjį ir pradinį etapus. Jei inicijavimo etapas nutraukiamas nebaigus (pvz., projektas nutraukiamas), pagrindinei miesto institucijai bus išmokėta tik vienkartinė išmoka, numatyta projekto parengimo išlaidoms padengti.

Sėkmingai užbaigtas pradinis etapas yra būtina sąlyga, kad būtų gautas ERPF finansavimas projekto įgyvendinimui ir pradėtas projekto įgyvendinimo etapas.

10. KAIP GAUTI PAGALBOS

Nuolatinio sekretoriato darbuotojai bus pasirengę padėti pareiškėjams visais techniniais klausimais, kurių jiems gali kilti EMI-IS kvietimo teikti paraiškas metu. Išsamią informaciją galima rasti EMI interneto svetainėje. Be to:

- nuolatinis sekretoriatas rengs pareiškėjų seminarus įvairiuose Europos miestuose. Seminarų pareiškėjams datas ir vietas galima rasti EMI interneto svetainėje. Šių seminarų metu dalyviai galės užsisakyti dvišalius susitikimus su nuolatinio sekretoriato nariais ir (arba) EK atstovais bei aptarti savo projekto idėją;
- bus organizuojami internetiniai seminarai apie konkrečius projekto rengimo ir pateikimo aspektus;
- EMI interneto svetainėje yra internetinė klausimų ir atsakymų skiltis, taip pat bus rengiamos dvišalės konsultacijos internetu;
- paraiškos dokumentų rinkinį (kurį sudaro: techninė užduotis, EMI-IS gairės, elektroninių mainų platformos (EMP) techninės gairės, išsamios instrukcijos, kaip užpildyti paraiškos formą, kurią galima rasti internete visomis ES kalbomis EMP sistemoje, ir paraiškos formos darbinis dokumentas) galima rasti EMI interneto svetainėje.

11. PAGRINDINĖS DATOS

- **2022-10-10** – skelbiamas pirmasis EMI-IS kvietimas teikti paraiškas
- **2022-10–2022-12** – seminarai pareiškėjams ir konsultacijos internetu
- **2023-01-19 (14.00 val. Vidurio Europos laiku)** – galutinis paraiškų formų pateikimo terminas
- **2023-07** – orientacinė galutinio sprendimo dėl projektų patvirtinimo data
- **2024-02** – inicijavimo etapo pabaigos data
- **2024-03-01** – visų patvirtintų projektų įgyvendinimo pradžia

Laukiame jūsų projektų pasiūlymų!